

Nr 6, 1994 årgång 31
50:- inkl moms

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

Stefan Demert
trubadur och djupsinnig funderare

Stefan Demert ser Ambres inte som en guru, utan som en erfaren äldre släkting. "Nästa gång kanske ni är mina lärare", har Ambres sagt.

Stefan Demert

– en sökare som funnit

Stefan Demert skiljer inte mellan andlighet och vardagsliv.

Allt är ande och hör ihop. Då blir det självklart att ta hand om naturen, säger han.

Text: Eva Sanner. Foto: Anton Svedberg

I Hökarängen utanför Stockholm bor den person som för många år sedan lät oss stifta bekantskap med Anna Anakonda och som sjöng om SJ så att hela Sverige lärde sig refrängen.

Stefan Demert fortsätter med det han alltid gjort – skriver sånger, spelar och sjunger. Han fortsätter också på sin andliga väg, ledsagad av Ambres – en lärare kanaliserad av snickaren Sture Johansson.

– Själv skiljer jag inte mellan andlighet och vardagsliv, säger Stefan.

Redan 1970 kom Stefan Demert i kontakt med Ambres. På kassetband hörde han rösten, som var Stures – och ändå inte Stures. Här handlade det om esoterisk undervisning. Men Ambres är ingen guru.

– Jag ser på Ambres som en släkting eller god vän med mer erfarenhet än jag. Mötet med honom gav fokus på mitt eget liv och jag upplevde ett sällsamt igenkännande, berättar Stefan.

Det var som om det var detta han väntat på. I de mörka stunderna tidigare i sitt liv, då han undrat över meningen med livet och nästan funderat på självmord, hade det alltid funnits en röst inom honom som liksom sade "vänta, du kommer att få vara med om någonting unikt".

Av Ambres har han lärt mycket. Sedan starten har Ambres lett ett stort antal kurser i esoteriska frågor, huvudsakligen i Värmland. Under några år ordnade människorna runt Ambres program för sökare på centret Krukan. Stefan levde då tillsammans med Jeja Sundström, och även hon deltog i arbetet med Krukan. Människor kom och samtalande med varandra om upplevelser av andra världar än den vi vanligtvis är medvetna om.

Vi drömmer både dag och natt

Ett grundläggande tema i Ambres undervisning är tanken om nattdröm och dagdröm. Båda kan vi lära av. Nattdrömmen är dunkel och i symbolform, medan dagdrömmen är mera direkt. Vi kan alltså tolka vår vakna verklighet

precis som vi kan tolka våra drömmar på natten.

– Alla drömmar har ett budskap. Det gäller att förstå vad drömmen vill säga mig, förklarar Stefan. Ofta har jag fått mycket handgripliga påminnelser om jag varit på fel spår.

Vilket mål har då Stefan med detta sitt andliga eller esoteriska intresse?

– Ett mål är att kunna lösa konflikter på ett bra sätt. Det går lättare när jag kan iakttä mig själv och fundera över varför jag reagerar på ett visst sätt, om jag till exempel blir arg på någon. Människors reaktioner på mig berättar saker om mig som kan vara såväl smärtsamma som glatt överraskande. Det är både ett psykologiskt faktum och en gammal esoterisk kunskap.

Men redan som liten hade Stefan upplevelser i naturen som gav honom en aning om att det finns andra dimensioner än den vi kallar verkligheten. I skogen iakttog han djur och växter.

– Jag älskade att klättra i träd och riktigt kände trädets energi flöda genom mig. Det var en jublande känsla, minns Stefan.

För någon som känner för naturen på det sättet ligger det förstås nära till hands att koppla samman miljöhänsyn och andliga frågor.

– Jag är inte den ende som känt hur skogen gråter, att det finns en sorg i naturen över vad vi människor gör mot den. Jag har suttit lutad mot ett träd och känt trädets hoppa, när någon satt igång en motorsåg en bit bort. Allt är ande och hör ihop. Att ta hand om miljön blir då en självklar uppgift.

– Kanske kan vi i framtiden få lite av den helhetssyn som präglar så kallade primitiva folk. När indianerna ska fälla ett träd, pratar de först med det, när de ska slakta ett djur, har de också kontakt med det innan.

Föds igen tills vi är fullärda

Stefan tror på reinkarnation och på att vi kan förstå vår tillvaro här utifrån tanken att vi har levt tidigare på jorden, fast under andra omständigheter.

– Om man accepterar en räcka av liv som också påverkar den här inkarnationen, kan reinkarnationsterapi ibland hjälpa människor – till exempel dem som har till synes oförklarliga fobier.

Han vet att hans tillvaro här har ett samband med tidigare liv.

– Ja, på olika sätt har jag upplevt kopplingar mellan mitt liv idag och tidigare liv, som är slående. Det finns många gamla esoteriska tekniker för att uppleva detta.

Enligt reinkarnationstanken föds vi igen och igen för att kunna utvecklas vidare. I början när Stefan Demert odlade sitt andliga intresse, var målet att så snabbt som möjligt avsluta denna inkarnationskedja. Ribban sattes högt, i glädjeruset över den nyvunna utvecklingsmöjligheten. Idag tänker han annorlunda.

– Jag har förstått att det vi har att lära tar vi i den takt vi

kan. Om jag är rädd för höjder, är det bättre att jag börjar med att stiga upp på en pall än att jag börjar bestiga Mount Everest. Det finns heller inga genvägar till förståelsen. Om det är något vi inte begriper, stöter vi på problemet igen på ett eller annat sätt.

Något annat som Ambres lär ut är tanken på en grundpersonlighet, en del djupt inom oss som har tillgång till all kunskap, alla talanger och färdigheter från tidigare inkarnationer. Då ett litet barn föds, har det kontakt med sin grundpersonlighet, men sedan läggs locket på genom den prägling barnet får av sin omgivning. Vi glömmer vilka vi är.

– Vi trycker undan vår längtan och lever på. Men vissa människor har större kontakt med sin grundpersonlighet än andra, säger Stefan. Jag har till exempel en vän som har så stor tillgång till sin talang att han kan spela på alla instrument! Men alla får vi då och då impulser eller ingivelser från grundpersonligheten, som besitter en enorm kunskap. Genom att komma bortom alla roller vi spelar, kan vi närma oss vår egen inre röst.

Tror inte på religioner

Stefan Demert går inte i kyrkan. Jo, någon gång kan han gå in och sätta sig i kyrkorummet, om det är tomt.

– Jag tror inte på religioner men däremot på deras upphovsmän, till exempel Jesus, Buddha och Muhammed. Religioner är något människor har skapat, och de tolkar och begränsar den kunskap som ursprungligen givits.

Reinkarnationstanken sägs ofta vara defeatistisk, att allt redan är förutbestämt som en följd av handlingar i föregående existenser. Stefan Demert menar att det är en paradox – att allt både är förutbestämt och att vi har vår fria vilja.

– Det finns mönster som är lagda, men vårt liv är också påverkligt. Jag tror att vi hela tiden får signaler om vad som håller på att hända. Det ger oss en chans att handla annorlunda. Genom att lära oss tolka vår dagsdröm kan vi uppfatta signaler som annars skulle ha gått oss förbi.

Det har varit lite tyst kring Stefan Demert under senare år. För två år sedan kom en ny skiva, "Katten och andra visor". Men innan dess gav han inte ut någon ny platta på tretton år. Själv gör han inte någon större sak av det.

– Jag har jobbat på samma sätt hela tiden, skrivit sånger och uppträtt. Skivorna är något annat, som att sätta något på pränt för att kunna gå vidare. Den senaste skivan är nog lite allvarligare till sin ton än låtarna i början av min karriär.

Tack vare Ambres och hans undervisning har Stefan Demert fått en chans att fördjupa förståelsen av sin tillvaro. Det handlar mycket om att stanna upp och lyssna både till vårt inre och till världen som omger oss. Då kan vi uppleva tillvarons helhet.

– Ambres har sagt så här: Allting hör samman, allt lever. Lär dig att lyssna till stenens hjärta. Det finns där – även om det är tusen år mellan varje slag.

Vi för draperier åt sidan
och söker med lyktor och bloss,
och som spår yr igen efter skidan
så yr tiden igen bakom oss.

Vi är sådd. Vi är grönskande gröda.
Vi är mälden som går genom kvarn.
Vi är gårdagens levande döda
och framtidens ofödda barn.

Vi är flera än himmelens stjärnor.
När vi en gång har glömt våra namn
ska vi lysa som starka lanternor
på den båt som ska föras i hamn.

Vi är sådd. Vi är grönskande gröda.
Vi är mälden som går genom kvarn.
Vi är gårdagens levande döda
och framtidens ofödda barn.

Stefan Demert

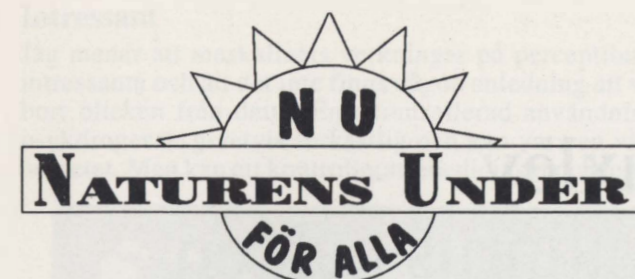
DU

Människobarnet söker.
Hon vet inte vem hon är.
Hon söker ett svar långt borta
och undrar vart allting bär.
Hon grubblar i mörka nätter,
funderar i ljusa dar
och trevar med sina frågor
i en lövhög av gamla svar.
Men svaret du sökt finns här.
Svaret du sökt är nu.
Svaret du sökt är DU.

De talar om Paradiset,
om Himmelriket och Gud.
De talar om synd och straffdom
och denna guds stränga bud.
Men låt dig inte förledas
av hot och av fagert tal,
där gator av guld blir ställda
mot sten i vår jorderdal.

Paradiset är här.
Paradiset är nu.
Paradiset är DU.

Stefan Demert

Tel: 0510 - 291 11

Fax 0510 - 291 18

Beställ NU

SOJA FORM Terningar
Till grytor och i sallader

45:- / 12 port.

SOJA ÄR RIK PÅ NÄRINGSÄMNER

På bara de 100 dagar, som går mellan sådd och skörd, utvecklar soja plantan en mängd näringsämnen: 36 - 40% fullvärdigt protein, 20 - 27% kolhydrater, basnäringsämnen och 20% fett med en hög andel av fleromättade fettsyror, dessutom viktiga vitaminer och mineraler.

I SOJA FORM har råvaran genomgått en behandling, så att proteinandelen är höjt (65%) och fettandelen reducerat till ett minimum (1%).

SOJA FORM är lätt smält, välsmakande och ekonomiskt - en väg till ett sundare liv!

SOJA FORM är utan laktos, mjölkbeståndsdelar, gluten och kolesterol.

Essensiella aminosyror / 100gr:		Näringsinnehåll / 100gr	
Lysin	4,0g	Energi	1100KJ(263kcal)
Methionin	0,8g	Protein	65g
Cystin	1,0g	Kolhydrater	17g
Threonin	2,6g	Fett	1g
Leucin	5,2g		
Isoleucin	3,1g		
Phenylalain	3,3g		
Valin	3,3g		
Tryptophan	1,0g		

Till burgare och färsrätter.
Grövre än flager

45:- / 12 port.

Till sallader, smörgåsar,
soppor och gratänger

55:-

**SOJA FORM den mest
välsmakande sojaprodukten
i handeln.**

Ser man på jordens resurser, är det tankeväckande, att varje gång 1 person äter sig mätt på kött, kunde 100 andra äta sig mätta på vegetarisk mat

Beställnings kupon (postförskott)

Till Naturens Under, Stenportsg. 20, 531 30 Lidköping
Ja tack jag beställer: Summa

.....st SOJA FORM Terningar á 45:-

.....st SOJA FORM Flager á 45:-

.....st SOJA FORM Rökt á 55:-

.....st SOJA FORM Granulat á 45:-

Efternamn.....

Förnamn.....

Adress.....

Postnr/Ort.....

FRAKT OCH POSTFÖRSKOTTSAVG. TILLKOMMER

Aldous Huxley

berättar om ett meskalinrus och en uppenbarelse av Det oerhörda mysteriet

Är meskalin en visdomsdrog? Blir framtidens idealsamhälle en drogkultur? Bör spriten "omvändas till kristendomen"?

Text: Sven Magnusson

I "The doors of perception" från 1954 berättar Aldous Huxley att han tagit drogen meskalin och därvid haft märkliga upplevelser. Boken väckte förstas uppmärksamhet. Huxley, född 1894, var ett världsnamn inom skönlitteraturen. (Samma år kom en svensk översättning på Wahlström & Widstrand: "En port till andra världen".)

Människor har i alla tider använt droger, berättar Huxley. I Västerlandet har det varit sprit, i Fjärran östern opium, i den muslimska världen haschisch, i Centralamerika marijuana, i Sydamerika barbitursyrepreparat och i Anderna sprit och koka. Inte sällan har droger tagits i förbindelse med religiösa riter.

När de första spanjorerna kom till Nya världen, fann de att indianer åt roten av en växt som de kallade *peyote* och betecknade som gudomlig. Det gav dem starka inre upplevelser av religiös och mystisk natur.

1886 gjorde en tysk farmakolog, Ludwig Lewin, undersökningar av peyotekaktusen. *Meskalin* var det aktiva ämnet i peyoteroten.

Försökskanin

1953 ställde Huxley upp i ett experiment. Han tog fyra tiondels gram meskalin, upplöst i vatten, i närvaro av en försöksledare och bland andra sin hustru.

Sittande i en soffa upplevde Huxley nu tingen på ett helt nytt sätt. Blommorna glödde med klarare färger än normalt, och samma gjorde böckerna runt väggarna. "Röda böcker, lika rubiner, smaragdfärgade böcker bundna i vit jade, böcker av agat, böcker av beryll, böcker av gul topas, lapus lazuliböcker så mättade med mening att de föreföll i färd med att lämna hyllorna för att påkalla min uppmärksamhet i ännu högre grad." Allting lyste med ett inre ljus och ingick i ett meningsfullt mönster. Kläderna framstod som oerhört vackra. "Dessa veck i byxorna – vilken labyrint av oändligt betydelsefull sammansatthet!" Möblerna hade estetiska, djupt meningsfulla former.

"Så här är tingen i verkligheten", kände Huxley. Samtidigt upplevde han en total likgiltighet för tiden och rummet. Klockan tillhörde ett annat universum. Han levde i ett evigt nu och kom in i ett tillstånd av lycksalighet där intresset för all egen aktivitet försvann. Det rörde sig om en sakral vision av verkligheten.

Förståndet förblev intakt, men viljan försvagades enormt. Han fann ingen anledning att göra någonting. Han var fullt nöjd med de upplevelser han hade av skönhet, sanning, alltings enhet och sammanhang.

Efter några timmar återvände Huxley "till det lugna men djupt otillfredsställande tillstånd som brukar kallas att 'vara vid sunda vätskor'".

Meskalinvän

Det Aldous Huxley skriver om, är *ett enda* meskalinexperiment. Det framgår inte av boken om han gjorde fler. Men han framträder som en drogentusiast, en meskalinvän. Han menar att meskalin för de allra flesta är fullständigt ofarligt – även om man inte vet något om dess verkningar på sikt vid regelbundet bruk. "Dess verkningar går över efter åtta till tio timmar och efterlämnar inte några kopparslagare..."

Det vanliga människolivet, skriver Huxley, är som bäst långtråkigt, fattigt och begränsat. Därför vill människor fly till en annan verklighet. Den flykten bör de få hjälp med. Huxley ser fram emot att den perfekta drogen skapas; meskalin, som kan framställas syntetiskt, är inte idealisk, bland annat på grund av dess långvariga verkan: flera timmar.

Huxley talar om droger, bland dem sprit, som tillhörande religionens område; han talar om att "omvända spriten till kristendomen eller helga dess bruk".

En grupp kristna indianer betraktar peyotekaktusen som Guds speciella gåva till dem. Professor J. S. Slotkin, som deltog i en peyoteförsamlings riter, försäkrar att hans meskalinvänner varken var förslöade eller druckna. Peyotebruket var för dem ett religiöst sakrament.

Drogen genombryter sinnesvallen

Huxley nämner filosofen Henri Bergsons tes att hjärnan, nervsystemet och sinnesorganen huvudsakligen är eliminerande, inte producerande. Om inte våra sinnen avskärmade oss från större delen av det som är utanför, skulle vi vara i stånd att förnimma allt som sker och har skett i universum. Men hjärnan och nervsystemet skyddar oss från att bli överväldigade av all onyttig information. Meskalinet, tror Huxley, genombryter delvis sinnesvallen och låter oss se en bit av den sanna verkligheten runt omkring oss.

Intressant

Jag menar att meskalinetns verkningar på perceptionen är intressanta och att det inte finns någon anledning att vända bort blicken från detta. En okontrollerad användning av psykedroger är givetvis förkastlig och kan vara en väg till helvetet. Men kan ett kontrollerat (medicinskt och terapeutiskt) bruk – som lär människor se på ett nytt sätt – ha en framtid? Frågan kan ställas.

Det bör på det allra bestämdaste avrådas från egna experiment. I stället kan *läsning av mystisk litteratur* ge oerhört mycket, liksom kanske att *läsa om* psykedeliska upplevelser.

Aldous Huxley tillsammans med sin fru. Det är 100 år sedan han föddes och 40 år sedan hans bok om ett meskalinexperiment utkom. Foto: Pressens Bild.

Nya MISTELGÅRDEN i Kullabygden!

Makarna Kerstin och Josef Östlund (som tidigare drev Hälsohemmet Mistelgården i Ängelholmstrakten) startar nu på nytt och återupptar det gamla namnet MISTELGÅRDEN i ett annat län. I det vackert belägna vårdhemmet i Brunnby, Höganäs kommun på Kullahalvön.

Till vår hjälp kommer vi att knyta en leg.läkare samt fyra personer med olika biologiska inriktningar för behandlingar, bad m m. Liksom tidigare kommer vi att speciellt verka för KOST MOT CANCER och andra sjukdomar. Vi har även nått goda resultat mot reumatiska sjukdomar, övervikt, diabetes, anorexia samt för dem som samhället gett upp hoppet för: ulcerös colit och glutenallergi.

Du bor i enkelrum för 550:- per dygn; i delat rum för 500:- per dygn. Även daggäster kan komma: 300:- per dag.

Kerstin håller föreläsningar om olika livsmedel och deras användning. Josef föreläser om varför man skall vara vegetarian och svarar på frågor om olika behandlingsmetoder för botande av sjukdomar m m.

Bokningstelefon: 042-35 31 53 eller 36 79 51. Biltelefon: 010-695 00 74. Fax: 042-36 79 51.

Adressen till hemmet är: MISTELGÅRDEN, Brunnby 1297, 260 41 Nyhamnsläge.

VÄLKOMNA!

Levnadskonst

En medveten levnadskonstnär kan leva ett bättre, rikare liv än den vanlige litet tanklöse "Svensson", som bara låter dagarna gå – småsur, och plötsligt finner att han är "gammal".

Att leva en människas liv är inte alltid lätt. Ibland "flyter" kanske allting och livet känns som ett roligt äventyr. Andra tider känns tillvaron trist eller rent av plågsam.

Kanske fungerar inte relationen till de närmaste så bra. Kanske har ensamhet följt på ett givande familjeliv. Kanske känns jobbet tungt och föga meningsfullt. Kanske plågar sjukdom eller ovisshet.

Levnadskonst har vi alla användning för.

Kanske kan några få ord, eller ett resonemang, ha en positiv betydelse, vara något som vi kan hålla upp till ledning och inspiration, eller tröst och uppmuntran.

Efter en notis här i Sökaren inkom några synpunkter i ämnet levnadskonst.

En kopp kaffe kan bli början till en livslång vänskap.

JUSEK-kalendern 1994

insänt av Max Lindsköld

...att försöka uppleva det gudomliga i allt.

Rutger Bergström

Dystra tankar överföll mig en tid som bålgetingssvärmar, så att jag knappt visste hur jag skulle värja mig. Till sist införde jag dock samtalstimmar för dem. "Alltså, ni otrevliga sällar", sade jag till dem, "jag träffas mitt på dagen 12 till 1 och på kvällen 7 till 8, inte annars! Kom då med vad ni har att säga! Om ni inte kan förklara ert ärende för mig då, hjälper det inte heller vid andra tillfällen! Alltså: på återseende!" Slog jag sedan upp dörrarna klockan 12 för att enligt löfte släppa in dem, så var de inte där! "De är sårade", sade jag till mig själv, "de här herrarna är mycket känsliga. Nåväl, jag är inte heller angelägen." På detta sätt blev jag så småningom fri från dem.

Friedrich Rittelmeyer

Ur Människor med varandra, människor för varandra (Nova förlag)

Konsten att leva är att älska sina medmänniskor, utgå från att alla är goda tills dom bevisat motsatsen.

Ingvar Anderberg

Ha mod att vara den du är och tappa inte modet för att du är den du är.

Gör det du fruktar och fruktan kommer att dö.

Det man hör, glömmer man.
Det man ser, kommer man ihåg.
Det man gör, förstår man.

Om du inte vet vart du ska gå kommer du någon annanstans.

Gud ger dig livet som gåva.
Vad du gör med ditt liv,
är din gåva till Gud.

Insänt av Kerstin Lindell. ("Jag har inte kommit på dem själv, men jag har haft stor nytta och glädje av dem.")

Livet är ju upp och ner, och ibland är det alldeles förfärligt ner. Då är jag som handlingsförlamad, ja då är allt totalt nattsvart och hopplöst.

I det tillståndet kan inget skapande existera, jag kan inte skriva, nästan inte prata, knappt gå till jobbet. Vad gör jag då? Jo, jag låter mig falla ända ner till botten. Jag spjärnar inte emot genom att försöka upprätthålla skenet, upprätthålla bilden av den vanlige och normale Janne, utan går helt in i depressionen och låter mig slukas av den (även om jag gång på gång ber om hjälp och kraft) och jag låter också andra få se mig sådan jag är då. Detta gör att jag snabbt kommer ner till botten där den bittra kalken kan tömmas på sitt usla innehåll, och så kan jag stiga mot ytan igen. Den när jag så efter endast ca 2 dygn och då är allt som förvandlat. Då mår jag hur bra som helst igen även om jag är ganska tagen. Denna smärtsamma (där det mesta onda sitter i solar plexus) resa gör jag kanske 5-6 gånger per år, och visst är det påfrestande, men just det att jag bestämt mig för att inte förställa mig gör det hela mycket mer uthärdligt och jag tror som sagt att det påskyndar hela förloppet också.

Jan Torberntsson

Jag iakttar att jag rör mig
jag iakttar att jag andas
jag iakttar att jag känner
jag iakttar att jag tänker
jag iakttar att jag betraktar min omgivning
mitt inre

Iakttä utan att jämföra
utan att förklara
utan att försvara
utan att förvänta
utan att sträva
utan tankar
bara iakttä
bara vara

Jürgen Sass

Om du någon gång mår riktigt dåligt, känner dig verkligt illa till mods, känner dig energilös och allt känns trist och tråkigt. Om du någon gång känner: *Nej, inte en dag till...*

Om du då vill komma i kontakt med godare energier, prova att stilla säga till dig själv:

En sak jag är tacksam för är...

En till sak jag är tacksam för är...

Ytterligare en sak jag är tacksam för är...

Prova en vanlig dag på morgonen när du precis har vaknat och du vill känna dig bättre och starkare.

Exempel, hur du kan säga:

En sak jag är tacksam för är...att jag är frisk. En sak jag är tacksam för är...att jag har någonstans att bo. Ytterligare en sak jag är tacksam för är...att det finns mat ute i kylskåpet etc.

Kay Pollak (Ur Att växa genom möten)

Lyssna alltid på din själs inre stämma och det kommer alltid att bli klart för dig, hur du skall handla.

Peter Deunov

Bönen är en kraft lika verklig som gravitationen.

Alexis Carrel

Visserligen är världen full av lidande, men den är också full av kraft att segra över det.

Helen Keller

Kärleken skapar förståelse. Den som älskar allt, förstår allt.

Lionardo da Vinci

Se på varje levande varelse som på dig själv, och gör ingen illa!

Mahavir

Du inträdde i livet gråtande, medan man smålog runt omkring dig. Försök leva så att du dör småleende, medan man gråter runt omkring dig!

E. de Laboulaye

Teosofiskt Forum

Ur kommande nr:

Att bli gammal

Reinkarnationens dimension

David Bohm och den implicita ordningen

Den förändring som kallas döden

Mäster Eckhart: Guds vän

Wagners Parsifal

Att söka den ende i de många

Vetenskapen och det metafysiska universum

4 nr per år. Prenumeration 80:-

Begär gratis provexemplar

Teosofiskt Forum

Artillerigatan 5

254 58 Helsingborg

Postgiro 25 07 65-5

Många råd för ett bättre liv riktar sig till människor som lever ganska bra, men kanske saknar den extra kryddan i livet. Dessa råd ges av folk som själva är unga, friska och starka. Men vilka råd kan man ge till dem som har det värst, de svårt sjuka, de handikappade, de som ständigt har ont, de som åldras på ett plågsamt sätt?

I sådana fall kan råd verka otillräckliga och meningslösa. Men många gånger kan de svårt drabbade visa oss andra vad levnadskonst är.

Den dövblinda amerikanska Helen Keller levde ett rikt liv och har kunnat lära ut levnadskonst till andra. Hon skrev några böcker om sitt liv: Optimism, Min värld och Mitt livs historia. "Den blindes olycka är ofantlig och obotlig", skrev hon i Min värld. "Men den tar inte ifrån oss de saker som verkligen är att räkna med – gudstjänst, vänskap, vishet, fantasi och humor."

Trots sina svåra handikapp tog Helen Keller en akademisk examen och sjuttiofem år gammal blev hon hedersdoktor vid Harvarduniversitetet. Hon var i hela sitt liv intensivt verksam för sina medmänniskor.

De av livet hårt drabbade blir många gånger av nöden verkliga experter på levnadskonst och visar vilken inre kraft en människa kan ha.

Levnadskonst är något för oss alla. Ingen lever ett oproblematiskt liv. Och en lång rad böcker kan hjälpa oss, såsom Jampolskys kärleksböcker, böcker om positivt tänkande etc.

Skulle jag själv, som inte är någon direkt levnadskonstnär, våga mig på några "råd", skulle det kunna bli så här:

Vegetarisk livsföring.

Kärleksfulla tankar.

Förmåga att glädjas åt de små sakerna i livet.

SM

SÖKARENs första nummer

När jag bläddrar i de första årgångarna av Sökaren från mitten av 60-talet, blir jag inte alltför munter. Tidskriften tycks mig idag inte alls bra. Layouten är inget att hurra för, och en stor del av texterna borde inte ha publicerats.

I första numret, som utkom i september 1964, finns en artikel om Nostradamus profetior, skriven av en svensk Nostradamus-entusiast och -uttolkare. Jag skulle idag inte ha infört den. Den franske 1500-talsläkarens profetior kan tolkas hur som helst, och det sker också.

En av artiklarna handlar om undren i Lourdes: ett par fall av helbräddagörelse, som iakttogs av den blivande nobelpristagaren i medicin Alexis Carrel. Idag förstår jag att det stora flertalet sjuka, som beger sig till Lourdes, får återvända hem ohjälpta. Det är riktigt tragiskt. Men ett fåtal blir botade. Det finns alltid fall av spontant och oförklarligt tillfrisknande inom sjukvården; ibland kanske impulser av religiös art är en avgörande faktor. Artikeln är läsvärd, eftersom den handlar om Alexis Carrel.

En skribent tar upp vänsterhandsträning, som påstås utveckla intelligensen. Den fick mig att då och då under åren som följde öva mig att skriva med vänster hand. Jag övar fortfarande ibland! Idag skriver jag hyggligt med vänstra handen. Har jag blivit intelligentare av det? Vet ej, men jag tyckte, och tycker fortfarande, att tanken att själskrafterna kan öka genom vänsterhandsträning är rimlig. Fast det är ovisst om artikeln i Sökaren bygger på verklig kunskap. Idag tycker jag att den inte är skriven på ett övertygande sätt.

"Den sjungande stenen" är rubriken på ett annat inslag i debutnumret. Stenen ifråga heter Lapis Lingua. Det sägs att den ger ifrån sig ett sjungande eller susande ljud. Den är en lyckosten. En grönaktig sten, som påstås vara Lapis Lingua, har alltsedan dess legat i pennfatet på mitt skrivbord. Inte har jag hört den sjunga. Har den gett mig någon tur? Nåväl, jag har åtminstone lyckats hålla liv i Sökaren i trettio år... Men inte skulle artikeln ha kunnat införas idag.

En sann berättelse, hämtad från den amerikanska populär-tidskriften Fate, handlar om att en död gav sig tillkänna för sin broder genom att, när hennes namn nämndes, låta ett bläckhorn springa sönder. Syskonen hade kommit överens om att den som först dog, skulle försöka ge sig tillkänna från den andra sidan. Intressant! Berättelsen är läsvärd, tycker jag, och kan få en att fundera, men händelsen är förstås inte något verkligt bevis för överlevnad av döden.

En artikel från den engelska UFO-tidskriften Flying Saucer Review handlar om det välkända Fatima-fallet i Portugal, där tre barn upplevde att de flera gånger talade med jungfru Maria, som steg ner till dem från himlen. Fallet

ges en ufologisk förklaring: kvinnan var en ufonaut! Ett stort antal vittnen såg solen stiga ned från sin plats på himlen: den såg ut som ett blänkande hjul och roterade med hög hastighet. Det verkar inte alldeles orimligt att jämföra med UFO-rapporter.

Den första artikeln i nummer 1, 1964 handlar om bhakti-yoga och är skriven av Swami Narayananda, en i Danmark verksam munk, som för några år sedan anklagades för att, trots celibatlöfte, ha prasslat med unga kvinnor på ashramet. Som beskrivning av bhakti-yoga går artikeln an, men jag känner idag inte mycket för detta slag av livssyn. För mycket känsla, för litet förstånd.

Min benägenhet att "avslöja" sådant som är falskt visar sig redan i nr 1, där en artikel har rubriken "George Hunt Williamson avslöjad". Williamson var en så kallad kontaktperson inom UFO-området, och han var ett av vittnena till Adamskis ökenkontakt med rymdpersonen Orthon. Artikeln, av John T. Robinson, översatt från engelska, avslöjar bland annat att Williamson inte hade någon doktorsgrad, så som han påstod.

Notiser, visdomsord, bokrecensioner och bilder finns också i nr 1. Jag kan återge en av notiserna:

Från Indien meddelas att om potatis får "höra" musik, kan avkastningen ökas med upp till 40 procent. Växter i allmänhet växer snabbare och blir större och kraftigare, om de utsätts för fortlöpande påverkan av ljud. Uptäckterna har gjorts av den indiske vetenskapsmannen T. G. N. Singh, som också berättar att frön groer hastigare om de utsätts för en elektrisk klockas ringande. Professorn tror att musikens stimulerande verkan beror på att ljudvibrationerna skakar växternas cellväggar och retar protoplasman och cellkärnan som reagerar med snabbare klyvning. Men även växternas hälsotillstånd förbättras av musiken. Så professor Singh från Annamalai i Indien tycks kunna bli en mänsklighetens välgörare.

Någon källa uppgav jag dessvärre inte.

Jag vill låta Sökarens nuvarande läsare få ta del av en av artiklarna från nr 1. Jag väljer den om Lourdes. Den är hämtad från en bok med titeln "Undren i Lourdes från medicinsk synpunkt" som utkom 1963 på författarens eget förlag. Författaren heter Maxim Mauritsson, en katolsk präst. Någon person med det namnet finns inte i Sveriges telefonkataloger idag. Utan kontakt med författaren återger jag ändå hans artikel än en gång.

Alexis Carrel och Lourdes

Bland de läkare, som intresserat sig för helbräddagörelserna i Lourdes, intar Alexis Carrel en inte obetydlig ställning. Denne fransk-amerikanske kirurg och fysiolog (1873-1944) som 1900 blev med.dr och 1909 professor vid Rockefellerinstitutet, är bekant av olika anledningar: dels på grund av sin desinfektionsmetod, dels därför att han 1912 erhöll nobelpriset i medicin, dels när han 1935 utgav sin berömda bok "Man The Unknown" (på svenska: "Den okända människan" 1936).

Efter hans död fann man bland hans efterlämnade papper en skrift, som 1949 utgavs under titeln "Le Voyage de Lourdes" (på engelska: "Journey to Lourdes", med förord av Charles A. Lindbergh, 1950). I denna bok skildrar Carrel sitt besök i Lourdes 1903. Han var då ung läkare i Lyon och icke troende. Han hade hört talas om undren i Lourdes och tagit del av hithörande litteratur, både den negativt kritiska och den apologetiska. Han ansåg många skäl tala för att dessa under var inbillning. Å andra sidan var det svårt att förklara, att metodiska forskare ännu ej kunnat avslöja denna medvetna eller omedvetna svindel. Han beslöt sig därför för att själv fara dit och göra en undersökning. Han råkade då personligen bevittna Marie Baillys helbräddagörelse i juli 1903 från tuberkulös bukhinneinflammation. För detta tillfrisknande lämnade han två redogörelser. Den ena är populär och utgör stoffet för "Voyage de Lourdes". Den andra är strängt vetenskaplig och offentliggjordes 1909 av dr Boissarie, som kallade den "ett mönster av objektivitet och noggrannhet".

Sistnämnda rapport väckte stort uppseende och mycken diskussion. "I Frankrike, som vid denna tid var dominerat av materialistisk vidskepelse, var en sådan rapport det samma som en blamage... Men han ansåg sig som ärlig vetenskapsman böra uppriktigt tala om, vad han hade funnit. Vid denna tid var detta sensationellt. Numera har hundra, ja, tusentals läkare från hela världen gjort liknande iakttagelser. Underverken i Lourdes bestrids numera knappast av några andra läkare än sådana, som dels är naiva materialister, dels inte själva studerat Lourdes." (Sven Stolpe: "Lourdes", i "Ande och dikt", Stockholm 1950, s. 285) Skam till sägandes tycks intresset för dessa fakta vara förvånansvärt ringa hos svenska folket. "Journey to Lourdes" lånades t.ex. endast tio gånger på Malmö stadsbibliotek från utgången av 1950 till utgången av 1962. När förf. lånade boken den 12 oktober 1962, fanns den på magasinet, dit den hade lagts med hänsyn till dess mycket låga lånefrekvens.

En av Carrels kamrater vid medicinska fakulteten i Lyon berättade i "La Science et la Vie" för år 1919, vilka omständigheter som fick Carrel att för första gången befatta sig med tilldragelserna i Lourdes. Carrel, då prosector i histologi, kallades en dag till en flicka som drabbats av en kall tuberkulös abscess i högra höften. Sjukdomen hade länge behandlats resultatlöst. Carrel försökte i sin tur förgäves använda alla upptänkliga botemedel. I sin förtvivlan tillrådde han slutligen familjen att skicka patienten till

Lourdes. Kort tid därefter satt Carrel till bords med några av sina lärare och kamrater, bland vilka fanns även denna episod berättare. Samtalet kom att röra de besynnerliga fall, som envar av de närvarande varje dag kunde iakttä i sin sjukhuspraktik.

"Apropå", sade någon av dem, "vad gör Ni, Carrel, med Er unga patient?"

"Jag har sänt henne till Lourdes", sade den unge kirurgen leende.

"Till Lourdes?... - och alla brast ut i skratt.

"Och Ni tror, att Ni kommer att bota Er patient på detta sätt?"

"Minsann", svarade Carrel, "när jag gav henne detta råd, försäkrar jag Er, att jag ingalunda litade på det. Vad ville Ni, att jag skulle göra? Man måste ju göra något. Men i morse, mina herrar, återsåg jag min lilla patient efter hemkomsten från Lourdes. Nåväl, jag skall tala om för Er något häpnadsväckande: jag återsåg henne botad..."

"Botad?..."

"Ja, alldeles botad. Inte det minsta spår av varbildning. Lourdes lyckades på några dagar med vad jag sedan månader misslyckats med. Detta måste rubriceras som under."

Kalla kårar gick genom hela sällskapet. Lyons skola var då mycket materialistiskt inställd, och man tyckte inte så mycket om dessa läkemetoder, som var en smula märkvärdiga och verkade ganska kätterska.

"O, jag förklarar ingenting", fortsatte Carrel mitt i den allmänna tystnaden, "jag diskuterar inte. Jag uppställer ingen hypotes, ingen tolkning. Jag meddelar faktum, det är allt! I fråga om mekanismen...?"

"Onödigt insistera på det", avbröt då professor C. Carrels ord - onödigt insistera på det. Med sådana idéer, min herre, tror jag mig kunna säga Er, att Ni ingenting har att göra bland oss. Aldrig kommer Lyons fakultet att öppna sina dörrar för Er."

"Om det verkligen är så", sade Carrel, "så går jag min väg. Det fattas inte platser, där man kommer att vara välvilligt inställd till mig..."

Carrel gjorde som han sade: han gick sin väg. Han begav sig till Amerika, och hans forskningar gjorde honom ryktbar. Denna episod var upptakten till Carrels beaktansvärda vetenskapliga bana, den tillfälliga händelse, som för honom öppnade vägen till framgångarna.

Kommentar:

Envar har rätt till sina egna tankar kring en berättelse som denna. Jag tänker så här: Om sjuka ibland blir bra i Lourdes, kan det hända att undret fungerar sålunda: Människokroppen har en betydande självläkande förmåga, vilken i viss mån påverkas av sinnet. Inte sällan blir sjuka bra på ett medicinskt oförklarligt sätt. Kanske har en stark religiös upplevelse i Lourdes stimulerat läkande processer hos en del sjuka.

SM

Ur en citatsamling
av M. Dahl:

Vi ser alltså att kärleken inte bara är något för våra mänskliga känslor att leka med; den är universums själ, och vi kan inte tänka oss någon form av liv eller skapelse utan den.

Ronald P. Beesley:
Att leva – att tjäna

Du kan söka denna Universums själ var som helst i solen eller stjärnorna, i människorna eller djuren, i blommor eller stenar, och om du söker djupt nog skall du finna henne.

Axel Fredenholm:
Så har jag hört

Det vi ser eller hör är aldrig själva de undersökta fenomenen, utan alltid deras konsekvenser. Själva den atomära och subatomära världen ligger bortom våra sinnens räckvidd.

Fritjof Capra:
Fysikens Tao

Intuitionen är vänd framåt – intellektet bakåt. Därför går den ensidigt intellektuelle baklänges in i framtiden.

Odd Engström i
GP 23 dec. 1990.

Logiken har en viktig plats, men när den tillämpas rigoröst leder den till sin egen undergång eller till en punkt där människans förnuft står med tilläppt mun.

Håkan Eilert:
Träd stilla, gå djupt

Döden passerade henne som ett ljus moln om natten.

Birgitta Trotzig

Origenes och själavandringen

Av reinkarnationstroende påstås ibland att kyrkoläraren Origenes (han var ingen "kyrkofader") trodde på reinkarnationen. Detta är emellertid felaktigt. Professor Carl-Martin Edsman, religionshistoriker, har behandlat ämnet "Origenes och själavandringen" i nr 4 (1989) av Collegium Patristicum Lundense.

Han skriver där att Origenes hävdade *själarnas föruttlivaro*, men att han i en rad olika sammanhang uttryckligen förkastade själavandringsläran. Edsman: "Som bibeltolkare konstaterar Origenes att själavandringsläran icke kan påträffas i den Heliga Skrift. Han vederlägger dem som har försökt utlägga en del skriftställen på detta vis, f.ö. samma texter som brukar citeras av moderna anhängare av reinkarnationstron." Origenes karakteriserar reinkarnationstron som "dumhet" och "irlära".

Edsman återger också ett uttalande från kyrkomötet 553: "Om någon understödjer själarnas fabulösa preexistens och den monstruösa apokatastasis, som därpå följer, vare han bannlyst."

Professor Edsman skriver också att man på kristet håll helt tagit avstånd från varje form av själavandring.

UFO-vittnen studerade

Kanadensiska forskare har gjort en psykologisk studie av personer som rapporterar UFO-upplevelser. De har prövat två hypoteser: 1) UFO-vittnena är patologiska, 2) UFO-vittnena har en benägenhet att fantisera samtidigt som de tror att deras fantasier är verklighet.

49 personer med UFO-upplevelser undersöktes jämte ett par jämförelsegrupper, bestående av personer utan UFO-upplevelser.

UFO-rapportörerna delades sedan in i två grupper: 1) 18 vittnen som helt enkelt sett ljus på himlen och som visade låg trosintensitet, och 2) 31 vittnen med starkare upplevelser.

Det framkom att båda UFO-grupperna hade signifikant mer exotiska trosföreställningar än jämförelsegrupperna. Men det visade sig också att deras psykiska hälsa var god. Undersökningen gav således inget belägg för hypotesen att UFO-vittnen är psykopatologiska. Inga skillnader fanns mellan grupperna ifråga om fantasibenägenhet.

Men det fanns en intressant olikhet mel-

lan de båda UFO-grupperna. Bland de 31 vittnena med starkare upplevelser rapporterades oftare att upplevelsen var sömnrelaterad. Endast ett vittne i grupp 1 sa att hans upplevelse var relaterad till insomnande, dröm eller uppvaknande, medan 58 procent av grupp 2 beskrev sin upplevelse som relaterad till sömn.

Forskarna drar slutsatsen att intensiva, starka UFO-upplevelser (till skillnad från ljus på himlen) oftast förekommer hos personer med esoteriska trosföreställningar i allmänhet och tro på utomjordiska varelser i synnerhet och som tolkar ovanliga inre och yttre upplevelser i linje med den utomjordiska hypotesen. Bland de UFO-troende var de som hade en större benägenhet än genomsnittet att fantisera de mest troliga upplevelsorna av starka UFO-händelser.

Källa: Skeptical Inquirer, Spring 1994, s. 239-242.

Psyket påverkar immunsystemet

Det finns en förbindelse mellan psyke och immunsystem. Det visar vetenskapliga undersökningar. Forskningsgrenen kallas psyko-neuro-immunologi.

Enligt en holistisk syn på människan påverkar själen kroppen. Tankar och känslor inverkar på vårt hälsotillstånd. Är vi stressade eller nedstämda, så blir immunsystemet svagare, och om vi njuter av livet och är glada, så stärks immunsystemet.

Hopp och positiva förväntningar stimulerar organismens självläkande kraft, liksom humor, vänner och intressant arbete.

En Harvardpsykolog, David McClelland, visade studenterna i film om moder Theresas arbete bland fattiga och döende i Kalikutta. Studenterna blev gripna och det påverkade deras immunsystem: mängden av skyddande antikroppar i luftvägarna ökade. Däremot minskade mängden av antikroppar, när studenterna fick se en film om den brutala hinnerhövdingen Attila.

Men i allmänhet verkar det så här: Den som inte längre ser någon mening med livet, som är pessimistisk eller känner sig stressad, sliter på sitt eget immunsystem.

Likaså har förlamande ensamhet en negativ verkan på en människa. Det är känt att änkemän ofta blir sjuka eller dör kort tid efter hustruns död.

Kroppens självläkande förmåga borde i mycket högre grad än nu utnyttjas av läkarna, exempelvis så att självhypnos, visualiseringar, mental träning och meditation ordinerar!

Källa: En artikel av läkaren Hans Grønn i Nyt Aspekt, september 1991.

Vetenskapligt stöd för homeopatin

De homeopatiska medicinerna, som är "oändligt" uttunnade, anses stimulera människokroppens egna läkande krafter. I den medicinska tidskriften Pediatrics fanns i maj 1994 en vetenskaplig rapport om en undersökning som stöder homeopatin.

Jennifer Jacobs, M.D., epidemiolog vid Washingtonuniversitetet och homeopat, har studerat 81 nicaraguanska barn som led av akut diarré, vilket är en av de vanligaste dödsorsakerna för barn världen över. Förutom vanlig medicinsk behandling fick hälften av barnen individuellt utvald homeopatisk medicin, medan den andra hälften fick verkningslös placebo. Varken forskarna eller de sjuka barnen fick veta vilka som fått den aktiva medicinen.

Resultatet blev att gruppen av barn som fick homeopatisk medicin hade en "statistiskt signifikant" minskning av diarréns varaktighet: de tillfrisknade 15–25 procent snabbare än kontrollgruppen.

Källa: New Age Journal, oktober 1994.

Från Flumson

– Är det hos Svensk Flumtidskrift? frågar en röst i telefonen.

– Jawohl! svarar jag hurtigt.

– Vem talar jag med?

– Redaktör Flumson förstås!

– Det är du som är ansvarig! utbrister rösten.

– Nej, slingrar jag mig, det är Flummig, redaktionsssekreteraren.

– Får jag tala med honom!

– Han är inte inne, svarar jag påhittigt.

– Då återkommer jag! säger rösten.

– Men han är i Afrika. På schamankonferens. Och kommer inte tillbaka förrän om fem år.

Så lunda i en blind alley (återvändsgränd) är jag ställd mot väggen:

– Hur kan någon vara så urbotad dum som du? frågar rösten sakligt.

– Tja, svarar jag spakt...

– Du har förbrukat ditt förtroendekapital för all framtid! Du kan aldrig mer se dina läsare i ögonen! Du borde gömma dig nånstans i värmlandsskogarna!

– Men, varför...

– Din usling! Du har skrivit...du vet vad jag menar...det representerar en lågvatten-

Ingen bekräftelse av Benveniste

1988 rapporterade den franske forskaren Jacques Benveniste att han, tillsammans med medarbetare, hade funnit att när en antiserumlösning späddes ut så mycket att ingen antiserummolekyl kunde antas vara kvar i lösningen, visade denna ändå en mätbar biologisk verkan. Resultatet var sensationellt, eftersom det stödde homeopatin. Debattens vågor gick höga. Många underkände Benvenistes experiment.

Nu har några brittiska forskare rapporterat att försök att upprepa Benvenistes resultat har misslyckats. De har så noga som möjligt följt det franska experimentets uppläggning. När lösningen späddes ut 100 gånger (10²) fanns viss kemisk effekt kvar, men vid högre utspädning, 10¹²–10⁶⁰, kunde ingen verkan konstateras. Benveniste hade funnit en verkan vid utspädningen 10¹²⁰.

Källa: Skeptical Inquirer, Spring 1994.

märke i svensk press!

– Men, gaskar jag upp mig, jag har ju skrivit mycket annat också! Riktigt fina saker. Räknas inte det? Min flerdecennielånga verksamhet...jag har suttit vid godhetens fötter, stått i Upplysningens tjänst, filat och sågat på mina meningar, vänt och vridit på mina formuleringar, godkänt och refuserat omvartannat, tveklöst dykt ner till Sanningens källor, orädd stigit upp till Salighetens himlar...

– Nej, ingenting av vad du gjort väger upp din stora Dumhet! Ve dig, Flumson! Övergiven vare du av dina läsare i evighet!

Skakad förstår jag att denna röst tillhör en extremt känslig och fin människa, som blivit sårad i sitt innersta av något som jag, Flumson, skrivit.

Jag förväntas nog göra bot och bättring. Och det tänker jag göra. Här skall visas upp kanalisare och numerologer, stjärntydare och ufologer, andningsexpeter och reinkarnationsterapeuter, new ageare och drömytadare, okultister och kabbalister, schamaner och yogier, mirakelmän och indianer, helare och transformerare, idel hedervärt folk – detta utan att göra det minsta avsteg från den goda smaken och den fina tonen.

Hej från Flumson!

Hur länge kan du sitta stilla i sällskap med dig själv och tänka? Mycket få kan göra detta utan att ta upp en tidning eller en bok, sätta på radion eller söka sig någon annan förströelse. Det är nästan som om de vore rädda för att bli lämnade ensamma med sitt eget inre.

Ronald P. Beesley:
Att leva – att tjäna.

Stillheten ligger till grund för allt religiöst tänkande – stillheten. Templets och helgedomens idé är baserad på detta underbara ord.

Ronald P. Beesley:
Att leva – att tjäna.

Människan måste märka att hon lever i en värld som i vissa hänseenden är hemlighetsfull, att i den sådant sker och kan erfaras som förblir oförklarligt och inte blott sådant som går efter beräkning. Det oväntade och oerhörda hör till denna värld.

C. G. Jung:
Mitt liv.

Det viktigaste är att vi inser och accepterar att livet är gåtfullt, att vi ännu inte har svar på fundamentala frågor. Vi skall vara glada över att allt inte låter sig begripas, det obegripliga påminner oss om att vi människor inte är avskilda, att vi är delaktiga i allting.

Marianne Fredriksson i
Bokianytt.

Den här killen säger att han känner sig ensam i världen därför att det finns fyra miljarder människor på jorden och att det gör honom till ett ingenting.

Emilie Ajar:
Kung Salomos ängest.

Vad blev det av New Age i Sverige?

New Age-rörelsen var mycket lovande. Människor med nya, stora idéer tycktes verkligen börja skapa förutsättningar för en ny tid. Men vad är New Age i Sverige idag? A Course in Miracles, frigörande andning, kanalisering, meditation, astrologi, reinkarnationsterapi, healing... En gång hade den ett större tankeinhåll än så.

Text: Sven Magnusson

Levande företag

1980 arrangerades den första konferensen "Levande företag i en ny tid". Den hölls i Åbo, Finland och vände sig till företagsfolk och politiker med ett budskap att sätta människan i centrum: trivsel och arbetets mening skulle gå före ekonomisk vinst. Dock var tanken och övertygelsen samtidigt att om människorna i företagen mår bra och trivs, då blir företagen också framgångsrika.

Bakom konferensen stod Sveriges Personaladministrativa Förening, som gett i uppdrag åt konsultfirman Pedagogik & Produktion, P&P, att arrangera konferensen i New Age-anda.

Följande Levande företag-konferenser, 1981, 1982 och 1983, var P&P:s egen affär.

På dessa konferenser framträdde en rad betydande New Age-personer, såsom Marilyn Ferguson, Mark Satin, Fritjof Capra, Edgar Mitchell, Willis Harman, Peter Koestenbaum, Hazel Henderson, James Robertson, Jean Huston, Michael Phillips samt svenskar som Jan Grönholm och Kerstin Nordin.

– Jag tror inte att en konferens av det här slaget är tänkbar i något annat land än Sverige, sa Fritjof Capra 1982.

Ledande personer inom P&P var Kurt Andersson, Jan Boström, Inger Lardner och Göran Wiklund.

Carl Rogers, 78-årig professor och den då kanske främste företrädaren för den humanistiska psykologin, var en av talarna i Åbo. Han framhöll att vi alltmer inser att universum inte liknar en stor maskin utan i stället ser ut som en fantastisk idé, där ingenting sker av en slump. Han sa också att utvecklingen ligger i våra egna händer och kom därvid in på vad kärlek betyder. Han underströk att kärleksfulla

relationer ger lösningen på många av livets problem.

Rogers använde begreppet "nya tidsåldern". Det var den, sa han, som gjorde sig påmind i miljörörelser, freds-rörelser, nyandlighet och självläkekunst.

Det nya, menade han, leds av "den nya människan", vilken alltmer ökar sin medvetenhet, sin kärlek samt ser och utnyttjar de fantastiska möjligheter hon har.

1983 arrangerades den sista Levande Företag-konferensen. Det var på Hotell Selma Lagerlöf i Sunne. Cirka 300 personer deltog.

En av talarna var Gary Zukav, som skrivit "De dansande Wu Li-mästarna". Han talade om den nya fysiken och dess följder för vår verklighetsuppfattning. Enligt honom är den mest betydelsefulla följden att separata enheter, såsom människosjäl, är en illusion och att universum är en sammanvävd, odelbar enhet, som söker balans inom sig själv.

Astronauten Edgar Mitchell, som steg ned på månen 1971, berättade om sin starka andliga upplevelse, när han utifrån rymden såg "den lilla blå kulan", hans hem i världen.

– Jag visste plötsligt i ett svindlande ögonblick, att jag var en del av universum, en del av allt, sa han, och den upplevelsen förändrade hans liv.

Att se jorden liten ute i den svarta rymden gav honom ny kärlek till den, och en ängslan för vad människorna kunde ställa till med och sorg över vad vi gör på vår planet. Upplevelsen fick honom att inse att vi måste ändra oss och få en ny syn på oss själva för att ha en framtid.

Professor Peter Koestenbaum sa att "vi är alla delar av den universella livskraften, som vill bli brukad för stora uppgifter". Han pratade också om "självförvandling", som innebär ett genombrott till vår sanna natur, och om livets möjliga storhet:

– Vi behöver alla förvandlas. Vi förverkligar inte våra möjligheter som människor. Men vi vill innerst inne åstadkomma ett genombrott till det fullödiga liv som finns som en möjlighet.

Levande Företag-konferenserna upphörde. Slocknade idealismens låga?

Livsfestivaler

1981 arrangerades i Stockholm den första "livsfestivalen". Bakom den stod Björn Roxendal, Eva Horney (nu Seilitz) och studentpräster. I fortsättningen var det Föreningen Nya Tidsåldern med främst Björn Roxendal i spetsen, som anordnade livsfestivalerna. Där framträdde en rad intressanta personer med nya tankar, mest svenskar, såsom Jan Grönholm, Jakob von Uexküll, Jens Tellefsen, Kersti Wistrand, Kerstin Nordin, Göran Wiklund, Håkan Snellman och Ludvig Jönsson.

Jan Grönholm pratade om paradigmskiftet: Enligt det gamla paradigmet ser man världen som ett mekano. Men

– Vi gillar ju vår jord! Från en av Levande företag-konferenserna. Foto: Per Frisk.

det synsättet håller nu på att överges och ersätts av ett annat, där världen uppfattas som en levande organism.

Björn Roxendal talade om vårt inre centrum, som är gemensamt för oss alla.

Livsfestivalerna upphörde.

Tidskrifter

1976 började Peter Sandblad att med pionjäranda ge ut Nexus, en tidskrift för levnadsfrågor i anknytning till bland annat the Human Potential Movement. En ganska stor del av New Age-tänkandet presenterades i Nexus med tonvikt på sådant som människor har nytta av i sin inre personliga utveckling. Dålig ekonomi tvingade fram en nedläggning i början av 80-talet, men Peter har kommit ut med några Nexus på senare tid fast utan att kunna etablera en regelbunden produktion. Läsarintresset har inte varit tillräckligt stort.

1981 startade några entusiaster med Håkan Snellman, Bertil Kuhlemann och Björn Roxendal i spetsen tidskriften Helhetssyn för en ny tid, där New Age-idéer fördes fram. I första numret fanns artiklar om Carl Rogers, Jan Grönholm, P.D. Ouspensky, Anthony Brooke, "alternativa nobelpriset" och Mark Satins "New World Alliance". Tidskriften startades som ett projekt inom Gemenskapen Omkretsen, en förening som bildats 1979 med syftet att vara ett nätverk av personer som arbetade för den nya tidsålderns idéer. Men verksamheten uphörde efter kort tid. I en deklaration angående tidskriften stod det att det ensidigt rationella tänkandet inte räcker till som vägvisare i den nya tiden. Även intuitionen måste tas i anspråk. Känsla och förnuft i harmoniskt samspel behövs som likvärdiga instrument på människans väg mot ett nytt förhållande till med-människor och omgivning.

Helhetssyn för en ny tid utkom med endast två nummer. Tidskriften sålde inte så bra, mycket beroende på att personerna bakom den inte ansåg sig ha råd med omfattande reklam. I stället lades projektet ned.

En av medlemmarna i Gemenskapen Omkretsen, den internationella nätverksarbetaren Mark Lawrence, sa:

– Hela världen står inför en stor andlig kris. Men krisen

löses inte genom någon typ av religion. I stället måste vi utveckla en andlig och politisk sensitivitet, en finkänslighet som får oss att sluta förstöra jorden och oss själva och i stället lära oss att leva i balans med naturen. Vi måste ifrågasätta vårt materialistiska levnadssätt, vår egocentricitet, många av våra begär och den kommersiella auktoriteten. Det tror jag är upplysningens väg.

Massmedia

Nya tidens tankar sprids även genom vanliga media. Viktigast har kanske Idagsidan i Svenska Dagbladet varit, framför allt under den tid då Marianne Fredriksson var dess chef. 1981 sa hon:

– Faktiskt har jag börjat tro att vi lever i början av en ny tid i den meningen att sådana tankar som är litet utanför den naturvetenskapliga, mekanistiska ramen tilldrar sig allt större intresse.

Men Marianne Fredriksson lämnade Idagsidan och journalistiken och blev skönlitterär författare.

En av New Ages vänner i massmedia var Eva Moberg. Som kolumnist i Dagens Nyheter skrev hon positivt om New Age-rörelsen, och hon framträdde som talare på "Levande företag i en ny tid".

Eva Moberg kände sig befriendad med New Age-tänkandet.

– Det blev naturligt att sympatisera med detta som ibland kallas New Age, förklarade hon.

Hon väntade att massmedia skulle ta upp denna oerhört stimulerande strömning och informera läsarna om den. Men ingenting sådant hände. När Levande företag-konferenserna arrangerades, var massmedia i stället inte sena att hoppa på dem och beskriva dem som kommersiella jippon i skumma syften. New Age började omnämnas i tidningsspalterna som något flummigt och kvasireligiöst, ett hopkok av allsköns vidskepelser.

Men Eva Moberg observerade att Idagsidan ägnade sig åt god journalistik och populariserade delar av New Age-tänkandet.

Vilken väg tog Eva Moberg själv? Tröttnade hon på den nya tidsåldern?

Den första utpräglade New Age-boken på svenska var kanske Jan Grönholms "Helhetssyn och framtidstro" på 144 sidor, som kom 1979. Grönholm knöt samman en rad idéer och rörelser till en vision av ett nytt mänskligt samhälle på ett sätt som ingen tidigare hade gjort i vårt land. Han berättade bland annat om "den mystiska fysiken", om den moderna fysikens bild av alltings enhet, som också finns i uråldriga andliga traditioner. Han menade att "vetenskapen håller på att ge oss en ny världsbild i vilken människans värdighet och livets storhet och mysterium erkänns" och att "vi är på väg att få en vetenskap som säger att det finns en plan för skapelsen, att utvecklingen inte är blind utan har en medveten inriktning, och att vår personliga utveckling inte behöver vara slut i och med döden". Grönholm skrev också att "bakom alla skilda fenomen och företeelser, bakom alla motsatser finns en grundläggande enhet. Allt är oskiljaktigt och inbördes beroende, allt är delar av en kosmisk helhet".

Stora, viktiga tankar.

Vad gör Jan Grönholm idag?

Och de förlag som gav ut Marilyn Ferguson, Mark Satin, Michael Philips, Peter Russell och Gary Zukav, har de släppt sitt intresse för New Age?

Bokhandeln East & West i Stockholm och Regnbågens bokhandel i Malmö, som sålde New Age-litteratur, har försvunit. Men det har knappast berott på bristande entusiasm. Det gick inte runt ekonomiskt. För litet intresse från allmänhetens sida alltså.

New Age idag

Vad finns kvar av New Age i Sverige?

Föreningen Nytänkarna verkar fortfarande. Den startades 1982 av fem kvinnor: skådespelerskan Bibi Andersson, journalisten och författaren Margareta Calmgård Bergmark, centerriksdagsledamoten Birgitta Hambraeus, framtidskonsulten Kerstin Nordin samt journalisten och författaren Ingrid Olausson.

Nytänkarna anordnar föredrag och seminarier i den nya tidens anda. Framför allt vill de fånga in opinionens bildare: media- och företagsfolk, politiker och författare. Föredragen hålls i allmänhet på engelska och översätts (tyvärr) inte. Bland anlitade talare märks Sir George Trevelyan, Rupert Sheldrake, Peter Russell, Willis Harman, Dalai Lama, Ilya Prigogine, Viktor Frankl, Paul Davies, Raymond Moody, Stefan Edman, Odd Engström och Marianne Fredriksson.

Nytänkarna startades för att man ville föra ut de nya tankarna i samhället, inte minst i näringslivet. Man visste att många var intresserade men inte nåddes av information.

– Det har skett en fantastisk utveckling i Sverige de senaste åren, sa Kerstin Nordin, och hon trodde att vårt land skulle komma att spela en stor roll i världen.

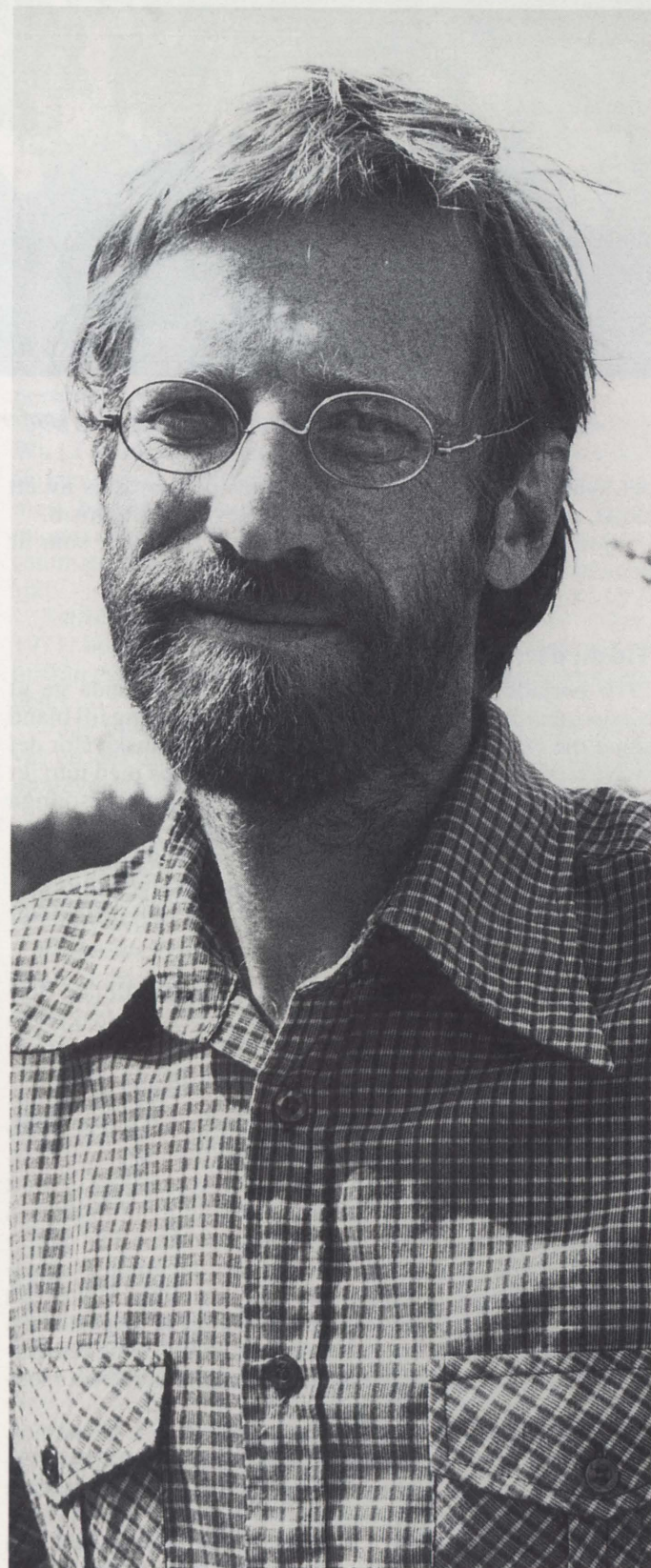
– Om vi kan visa en positiv väg inom det svenska näringslivet, kommer andra länder att lägga märke till oss, studera oss, och vi kommer att fungera som något av ett laboratorium för en ny och bättre utveckling.

New Age-tankar förmedlas också av Wäxthuset på Vaddö, som startades i början av 80-talet och leds av Lena Kristina Tuulse såsom ett "center för livsinspiration och skapande". Lena Kristina har även inspirerat andra att starta "wäxthus" på olika platser i landet. Finns något av dem kvar idag?

Wäxthuset arrangerar kurser som syftar till inre personlig utveckling med psykisk och fysisk hälsa. "Frigörande andning" har en central plats på Wäxthuset.

Man kan också gärna uppfatta Right Livelihood Award, dvs "alternativa nobelpriset", som ett New Age-rörelsens pris.

New Age har olika innehåll för olika människor. För en del omfattar den astrologi, kanalisering och tarot, för andra humanistisk psykologi, kroppsterapier och vegetarism, för åter andra freds- och miljösträvanden. New Age i skilda former påträffas på Deva och Pan i Stockholm och på Inre Oasen i Göteborg, på Stjärnsund, Solsökehem och Masesgården, på Rinkesta, i boklådor som Vattumannen i Stockholm och Näckrosen i Göteborg, i en annonstidning som Energivågen, hos ett förlag som Energica och i en tidskrift som Sökaren. Meningarna kan vara delade om värdet av de skilda aktiviteterna, men vi gör väl alla så gott vi kan.

Jan Grönholm, en nytänkare. Foto: Åsa Freij.

Kärmtankar inom New Age

Synen på universum

New Age uppfattar universum som en enhet, ett sammanhängande helt, en enda organism, där delarna är oskiljbart förenade och påverkar varandra. Universum består inte av död materia, det är inte en själlös maskin – och inte slumpens verk – utan det är något dynamiskt levande: ett ständigt skapande oändligt intelligent medvetande.

Det är *medvetande* som är universums substans. New Age ser inte världens tillblivelse så att Gud har skapat världen utanför sig själv – så som den traditionella västerländska religionen säger – utan så att universum skapar sig självt med sin egen inneboende intelligens. I New Age-kretsar kan man säga: "Universum vill" i stället för "Gud vill".

Allt som existerar anses vara manifestationer av den levande anden.

Inom New Age menar man att teoretisk fysik och metafysik har en tendens att smälta ihop: Fysiken idag stöder urgamla religionsmystiska föreställningar om tillvarons innersta natur. Fysikerna har inte hittat någon minsta materiell beståndsdel i verkligheten. I stället för materia finner de energi.

Den amerikanske fysikern Fritjof Capra, som understryker likheterna mellan österländsk mystik och modern atomfysik, är en inom New Age ofta återropad modern tänkare.

Den materialistiska verklighetsuppfattningen skakar i sina grundvalar, anser New Age. Vetenskapen finner att materien består av vibrerande energi. Där finns inget solitt.

Synen på naturen

Naturen uppfattas som ett helt, där delarna samverkar och påverkar varandra. New Age har alltså det ekologiska synsättet och anser att man skall samarbeta med naturen, verka i överensstämmelse med dess lagar och inte exploatera och fördärva den. Man skall använda förnybara energikällor. Råvaror skall man vara sparsam med – eftersom jordens tillgångar inte är uteslagna – och de skall om möjligt återanvändas. Människans uppgift är att *förvalta* jorden.

Odlingen skall vara biologisk. Man skall undvika kemiska gödnings- och bekämpningsmedel, som försämrar kvaliteten på jordbrukets produkter och vållar skador på jord, vatten, gröda, djur och människor.

Vår planet är rik och kan ge människan en paradisk tillvaro, säger New Age.

Synen på människan

Människan är inte en slumpens frukt, utan en del av en plan för livets utveckling. Hon är i botten av sitt väsen samma andliga substans som universum självt. Det individuella mänskliga medvetandet är som en droppe av den oändliga medvetandeoceanen, vilken är universums grund.

New Age upphöjer människan. Hon ses inte som full av synd, utan som "gudomlig" med fantastiska möjligheter. Hon är en skapande varelse med långt större resurser än vi hittills trott. Hjärnans och medvetandets kapacitet har ännu endast utnyttjats till en liten del.

Det är stort att vara människa, anser New Age, men också ansvarsfullt. Vad vi bör sträva efter är att vara lyckliga med varandra och att *tjäna livet*. Vårt djupaste behov är inte att äga saker, utan det är behovet av lycka, av gemenskap, av kärlek.

Vår jord är en underbar plats att leva på, och vi människor kan här skapa oss ett gott liv. Men vi måste samarbeta. Och det kan vi, för innerst inne förstår vi varandra. Vi är i grunden lika. Vi är inte skandinaver, briter, greker, araber – utan vi utgör en människofamilj. Vi är inte arbetare, tjänstemän, präster, vetenskapsmän – och inte socialister, liberaler eller konservativa – utan vi är en familj av människor.

New Age ser inte en mänsklig individ som något isolerat i ett hav av likgiltighet, utan som en del av ett universum, där allt hänger samman i en organisk kreativ helhet och varje del har sin uppgift. Varje individ är en kamrat med allt annat liv, eftersom vi alla, människor och djur, existerar i samma världsgrund som barn av samma universum.

Etikens grund

Inom New Age förekommer idén om *det större jaget*. Enligt vanligt synsätt finns avgörande gränser mellan människorna: Det här är jag, och det där är du – vi är två helt skilda individer – jag ser till min lycka och du till din. Men det finns ett New Age-synsätt, där man inte ser gränser mellan individerna, utan uppfattar mänskligheten som en enhet. Jaget är mer än jag – det går långt utanför denna kropp och omfattar mer än denna själ – ja, det rymmer hela universum. Jag identifierar mig med allt.

Grunden för denna upplevelse är tanken att vi människor har en gemensam kärna: Mitt centrum är också ditt centrum och allt levandes centrum. Det finns bara *ett* upplevelsecentrum, och det är samma för allt och alla. Allting existerar i samma botten.

Av denna idé att allt är identiskt med allt följer att din nästa är du själv i annan form – men inte bara din nästa, utan allt som lever, ned till minsta kryp. Denna tanke kan vara fundamentet för en etik större än den traditionella religiösa. Och den etiken omfattar *alla varelser*.

Vegetarism

Vegetarisk livsföring har stor utbredning i New Age-kretsar.

Det finns olika tankegångar bakom ett ställningstagande för en köttfri diet. Man kan säga att djuren är våra vänner, ja rentav våra bröder, som med oss delar livets gåva, och därför vill vi behandla dem väl. Många inom New Age vänder sig mot dålig behandling av djur, exempelvis i djurfabriker och slakterier. De vill inte att djuren skall lida för vår skull. Utifrån de värderingarna blir det naturligt att inte döda eller låta döda djur för att vi människor sedan skall äta upp kadavren.

Några New Age-röster:

– Ett skäl för vegetarism är barmhärtighet mot djuren. Ett annat är att en köttfri diet främjar den egna andliga utvecklingen. Ett tredje skäl är att vi kan mätta fler munnar, om vi lever vegetariskt.

– Vi kan utgå från tanken att allt liv har ett gemensamt ursprung, att det ytterst finns bara *ett* liv, fastän det uttrycker sig i en oändlig mångfald av former och medvetanden. Denna tanke, som kan upplevas med djup känsla, ger vördnad för varje form av liv. Med denna idébakgrund vill man inte medverka till att djur dödas för att bli mat åt människor. Även växterna är uttryck för liv, men mindre utvecklat än hos djuren. Slutsatsen blir att vi bör välja vår föda ur växtriket.

– Ur hälsosynpunkt är vegetarism överlägsen.
– Budet att inte döda avser naturligtvis alla levande varelser.

– Det är inte ovanligt att människor som hållit på en tid med meditation, spontant övergår till vegetarism.

Friskvård

Ett gott skäl till vegetarism är att man vill vårda den egna kroppen – platsen för medvetandets liv och verksamhet - så att man mår bra och lättare kan förverkliga sig själv. Födans betydelse för hälsan erkänns alltså inom New Age. Och man anser att den enskilde själv bör ta ansvar för sin hälsa och inte bara överlåta den saken åt läkare. Ofta visas misstro mot skolmedicinen. Marilyn Ferguson talar om "sjukdomar framkallade av läkare" och skriver: "Det har uppskattats att så många som en miljon sjukhusintagna patienter per år befinner sig där på grund av sjukdom som uppstått som biverkan av mediciner eller andra behandlingsformer."

New Age har en holistisk hälsosyn. Man ser kropp och själ som en enhet. Vid sjukdom behandlar man *hela* människan och tar hänsyn till de kroppsliga, andliga och emotionella behoven. Man ser också människan som en del av sin miljö. Man understryker tankarnas påverkan på kroppen. Ser man till att själen mår bra, så finns det en god chans att även kroppen mår bra.

En vanlig tanke är att allt botande i grunden är självbotande. Människan är sin egen healer genom sina inneboende läkande krafter. Det gäller att stödja dessa krafter, och det gör man genom rätt, positivt tänkande om sin hälsa samt genom healing och rätt livsföring.

Bland New Age-folket finns också ett stort intresse för alternativmedicin, såsom akupunktur, zonterapi och magnetterapi.

Man skall "älska sig själv" är ett vanligt talesätt i New Age-kretsar, men New Age har ingen egocentrisk kroppsdyrkan eller beundran av fysisk skönhet. New Age är mjuk, kärleksfull, medmänsklig.

New Age på det personliga planet

För den enskilde betyder New Age ofta inre personlig utveckling för att förverkliga de egna unika möjligheterna. Många kurser, seminarier och föredrag arrangeras med detta syfte. Bland New Age-metoderna kan nämnas *affirmationer*, d v s positivt formulerade, ständigt upprepade tankar som anses påverka individen gynnsamt – "vi är vad vi tänker att vi är" – *visualiseringar*, som är mentala bilder vilka styr individens tänkande och handlande, olika *meditationsmetoder* och *massagemetoder*, *rebirthing*, *yoga*, *healing* m m.

Positivt tänkande är viktigt för New Age-folket.

En för New Age karakteristisk framgångsfilosofi är idén att så som du tänker dig ditt öde, så blir det. Tänk framgångstankar, så blir du framgångsrik! Men man går inom New Age gärna ett steg längre också och anser att tankar faktiskt kan manifestera sig i den yttre sinnevärlden: önska dig något, föreställ dig det klart och tydligt och tro att du skall få det - då blir det till i ditt liv, om det överensstämmer med universums vilja!

New Age på det sociala planet

New Age vill bygga en ny civilisation, grundad på nya värderingar, en ny uppfattning om människan. Man har en vision av en paradisk värld, där människor i samarbete och med icke-våld som en princip vill ge varandra en lycklig tillvaro. Och den visionen har börjat bli verklighet, ty något händer med mänskligheten nu – allt fler får ett vidgat medvetande och en fördjupad kärlek. Vår värld är en värld i förändring.

New Age-folk arbetar för freden, för hälsan och miljön, för en solidarisk livsstil, för giftfri odling, mot kärnkraft och kärnvapen, inom nyandliga rörelser, feministrörelser och human potential-rörelser, som meditationslärare, terapeuter samt inom helhetsmedicinen, med nätverksarbete med mera.

Inom New Age framhåller man att det betyder något vad *du* gör.

Synen på affärsverksamhet

Det finns en särskild affärsfilosofi, "ärliga affärer", som företräds av bland annat Briarpatchföretagen i USA och MeMO-företagen i Holland och som kan sägas vara New Ages idé om affärer. Inom dessa företag sätter man djupare mänskliga värden före expansion och ekonomisk vinst. Man känner ansvar: Man vill framställa produkter och göra tjänster som är nyttiga och svarar mot verkliga behov. Och man vill använda förnybara energikällor och vill att råvaror skall återanvändas. Man undviker miljöfarliga och ohälsosamma biprodukter.

Ärliga affärer-filosofin passar bra för småföretag. Småskalighet ses som ett positivt värde, och man begränsar medvetet ett företags expansion. Hantverksskicklighet värderas högt. Man vill producera varor av god kvalitet, hållbara och vackra. "Slit och släng" är inte New Age. I första hand tillverkar man för den egna ortens behov.

Öppen bokföring är ett karakteristiskt inslag i affärsfilosofin. Vem som helst skall kunna ta del av böcker och bokslut. Det är en öppenhet som skapar förtroende.

New Age-företag samarbetar och stöder varandra. Och de intresserar sig för människorna i företagen, är måna om deras trivsel. Alla bör ha ett meningsfullt arbete, anser man, alla bör vara glada på arbetsplatsen, ingen skall känna jobbet som ett tvång.

Att göra affärer är enligt denna filosofi ett sätt att leva skapande och självförverkligande och finna mening och glädje i livet.

New Age-företag vill verka för ett giftfritt samhälle utan arbetslöshet med samarbete och vänskap mellan människor, som alla känner att de har en viktig funktion att fylla.

Ideologin betyder inte att affärerna går dåligt. Nej, tvärtom brukar företag med New Age-ideologin klara sig bra, säger dess förespråkare, och det beror på ärligheten och på kvaliteten på varorna och tjänsterna samt på att dessa människor tror på värdet av det de gör.

Reinkarnation och karma

Är döden slutet? Eller har människan en framtid bortom graven? I New Age-kretsar har tron på själens upprepade återfödelser stor utbredning.

Förknippad med återfödelse läran är karmaläran. Karma är en hypotetisk lag om orsak och verkan. En människa skaffar sig i ett liv god eller dålig karma: dåliga gärningar ger dålig karma, det vill säga negativa följder i kommande liv, och goda gärningar ger god karma, alltså positiva följder. Resultatet av karmans verkningar blir att själen utvecklas genom inkarnationernas rad, så att dess etiska kvalitet höjs och dess insikter i livsmysteriet ökar.

Tron på själens återfödelser är vanlig i orienten, fast det finns olika varianter av den. Det rör sig om en religiös *tro*, fast många anser sig verkligen minnas tidigare liv.

I väst lutar sig av reinkarnationstroende gärna mot de

vetenskapliga undersökningar av "reinkarnationsfall", som gjorts av bland andra professorerna Ian Stevenson (USA) och Erlendur Haraldsson (Island). Dessa forskare har studerat fall där små barn berättar om tidigare liv, som de levat. Forskarna har funnit goda belägg för att det i flera fall kan röra sig om återfödelse, men inga avgörande bevis har kunnat läggas fram.

Högre medvetenhet

I New Age-kretsar talar man gärna om ökad eller vidgad medvetenhet. Man menar att den normala medvetenheten bara är *en* form av medvetenhet; det finns också andra, som vi kan uppnå med träning och som höjer vår livskvalitet och ökar vårt värde som medmänniskor.

Vad innebär det då att ha denna nya medvetenhet? Ja, att "se" saker, skeenden och sammanhang, som den vanliga "omedvetena" människan inte ser, exempelvis det obegränsade jaget, universums andliga natur, alltings enhet och kärleken som den skapande energin.

Olika meditationsmetoder kan användas för att vidga och fördjupa medvetenheten.

Paradigmskifte

Begreppet paradigmskifte är centralt i New Age-rörelsen. Det kommer från den amerikanske vetenskapsteoretikern *Thomas Kuhn*, som skrivit en betydelsefull bok om de vetenskapliga revolutionernas struktur. Han menar att det vetenskapliga vetandet inte alltid ökar genom att ny kunskap helt enkelt läggs till gammal kunskap i en ständigt pågående harmonisk process, utan i stället genom att det samlas så många fakta, som inte stämmer med de gamla grundsanningarna, att dessa till slut helt måste lämnas och ersättas av nya sanningar, som strider mot det som förut sagts vara sant.

Ett nytt paradigm är således ett nytt synsätt, med helt nya grundtankar. Paradigmskiften kan förekomma inom specialområden, men också när det gäller hela världsbilden. Sådana skiften sker naturligtvis aldrig lätt. Många anhängare av det gamla synsättet motarbetar de nya tankarna, som dock till slut blir allmänt accepterade.

Inom New Age menar man allmänt att en rad paradigmskiften är på gång, exempelvis när det gäller synen på hälsa, livsföring, föda, odling och behandlingen av naturen samt inte minst synen på människan och universum.

Konspirationen

New Age är vissa trender i tiden – goda idéer om en ny syn på människan och universum och strävanden att skapa en bättre värld. Men många vill gärna se de olika aktiviteterna som en enda "rörelse", vars medlemmar tillsammans utgör en positiv kraft i samhället. Det talas ibland om en världsomfattande "sammansvärjning" – begreppet har lanserats av Marilyn Ferguson – för att förbättra och rädda världen. De som konspirerar i detta ädla syfte har besläktade idéer om vad som bör göras. De känner inte igen varandra genom hemliga lösenord, utan genom likartade strävanden och värderingar.

New Age-konspirationen har inget syfte att ta över den politiska maktapparaten. Den är bara likasinnades känsla att arbeta för gemensamma mål.

Nätverksidén

Inte sällan talar man om New Age som ett nätverk: I stället för en organisation finns ett världsomspännande nätverk bestående av människor med liknande tankar om hur världen skall kunna göras bättre. Några ser sig som nätverksarbetare, personer som ser till att människor med liknande synsätt kommer i kontakt med varandra och som således knyter ihop nätet.

Som "ihopknytare" verkar också centra, boklådor och tidskrifter.

New Ages framtid

Ännu är inte New Age en rörelse med bred folklig förankring. Och den är inte utbredd över hela världen. Men tankarna och värderingarna sprids. Det är stora tankar, och stora tankar kan få stort inflytande.

New Age kan ses som ett hopp om förnyelse av mänskligheten, ett hopp om en god framtid för oss alla.

Kanske verkar det som om entusiasmen har sjunkit i jämförelse med de första pionjäråren. Men idéerna finns omkring oss fortfarande. Och de kan bryta ut i handling.

Mycket inom New Age är enligt min mening uttryck för något av det finaste som mänskligt tänkande visat upp. Säkert sätter detta spår i samhällsutvecklingen, även om vi idag inte kan skymta ett direkt förestående genombrott för en ny tidsålder.

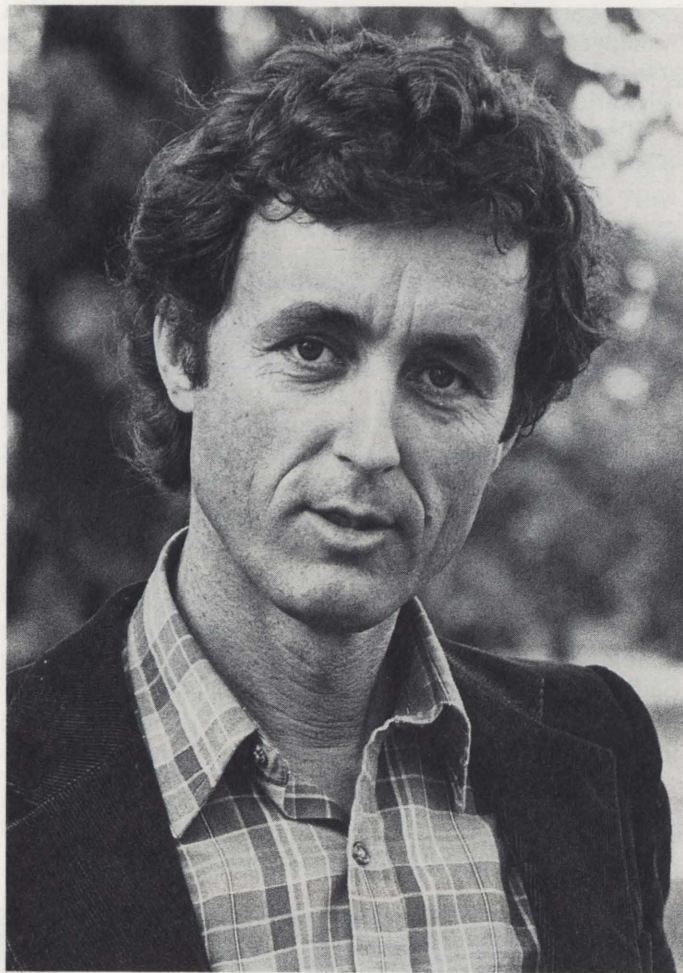
New Age är inte samma sak för alla människor.

SM

Dansen Jordens sång framfördes av en grupp dansare på New Age-konferensen "Ljuset från Norr" i maj 1987. Foto: Per Frisk.

Ett urval New Age-böcker på svenska

Den nya fysiken tenderar att närma sig mystiken. Det menar fysikern och författaren Fritjof Capra. Foto: Per Frisk.

dermedvetna, mystik, nirvana, existentialism, holism, materialism, paradigm, Big bang, darwinism, falsifierbarhet, hyperrymd, implicit ordning, kvantteori, relativitetsteori och vetenskapliga metoden.

Gerald Jampolsky: Kärlek är att släppa rädslan (Livskraft 1983). Tolv lektioner för personlig förändring. Författaren är en amerikansk psykiater. Före sin "omvändelse", som innebar insikten att "kärlek är att släppa rädslan", var han en framgångsrik yrkesman, men i sitt inre kaotisk, tom och olycklig. Hans äktenskap hade kraschat, och han drack sprit. Men så började han läsa "A Course in Miracles", som fick stor betydelse för honom. Han förstod den viktiga sanningen att kärnan i vårt mänskliga väsen är kärlek och ingenting annat. Kursen slog också fast att det bara finns två känslor, nämligen kärlek och rädsla. Den första är vårt naturliga inre tillstånd, den andra skapas av vårt sinne genom felaktiga tankar. Kursen lärde att vi kan ge upp rädslan genom förlåtelse och genom att se alla, inklusive oss själva, som skuldfria.

När Jampolsky började tillämpa kursens lärdomar, blev han förändrad och fick en inre frid som han tidigare inte kunnat drömma om var möjlig.

Gerald Jampolsky: Lev och lär kärlek. Attitydernas betydelse för tillfrisknande (Livskraft 1985). Kärleken är själva livets väsen, det universella Medvetandets väsen, anser författaren. Det gäller då att förstå vad som är vår natur och ta bort hindren för kärlekens utövande. Då frigörs den förvandlande kraften.

Det finns en enda källa till allt liv, förklarar Jampolsky, ett ursprung, där alla medvetanden är förenade i ett. Det råder alltså på djupet av vårt väsen en identitet med allt. Vi är alla i grunden samma - på liknande sätt som varje våg på havet är uttryck för samma hav. Inser vi detta, då är det lätt att visa andra varelser vänlighet. Ja, vår uppgift som människor är att använda vår kropp som ett instrument för att ge vänlighetens gåva åt andra. Gör vi det, då upplever vi också själva frid.

När vi ser på vår nästa, som kommer ur samma universella källa som vi, då skall vi förstå att nästan också har den inre kärlekens röst. Vi kan lyssna efter den och upptäcka att den verkligen finns. Ideligen kan vi observera små eller stora kärlekens handlingar hos våra medmänniskor - om vi söker efter dessa handlingar och inte bara efter fel och brister.

Thomas S. Kuhn: De vetenskapliga revolutionernas struktur (Doxa 1979). Vad paradigmskiftet innebär. Vetenskapsteoretikern Thomas Kuhn menar att vetenskapens utveckling inte alltid sker på ett ackumulerande sätt så att ny kunskap helt enkelt läggs till gammal kunskap. En studie av vetenskapens historia visar i stället att det sker paradigmskiftet, det vill säga vetenskapliga revolutioner, vilka för den vetenskapliga kunskapen framåt. Gamla synsätt överges i grunden och ersätts med helt nya synsätt med nya grundtankar om hur verkligheten är beskaffad.

Kuhns tankar lämnar dörren öppen för en tänkbar genomgripande förändring av den nuvarande vetenskapliga verklighetsuppfattningen (exempelvis genom ett godtagande av parapsykologiska fenomen och en därav följande total omvärdering av verklighetens natur - dock nämner Kuhn inte parapsykologin).

Olika paradigm kan under en tid leva bredvid varandra, men de bekämpar alltid varandra och förr eller senare tynar ett av dem bort genom att det inte längre har några anhängare.

Lawrence LeShan: Kämpa för livet (Liber 1979). En bok om känslomässiga orsaker till cancer. När man läser denna bok, skriven av en amerikansk psykolog, ger den en stark upplevelse att det är något mycket betydelsefullt som man tar del av, något som kommer att prägla framtidens uppfattning om sjukdom.

LeShan berättar att han först mötte en nästan totalt avvissande inställning från sjukhus och forskningscentra, när han ville intervjua och testa cancersjuka patienter. Men sedan ändrades inställningen och LeShan kom en viktig sanning på spåren. Han fann otvetydiga belegg för att cancersjukdomar hänger samman med människans livssyn. Utmärkande för cancersjuka är att de en tid levit i ett tillstånd av hopplöshet. De har inte sett någon mening med sitt liv.

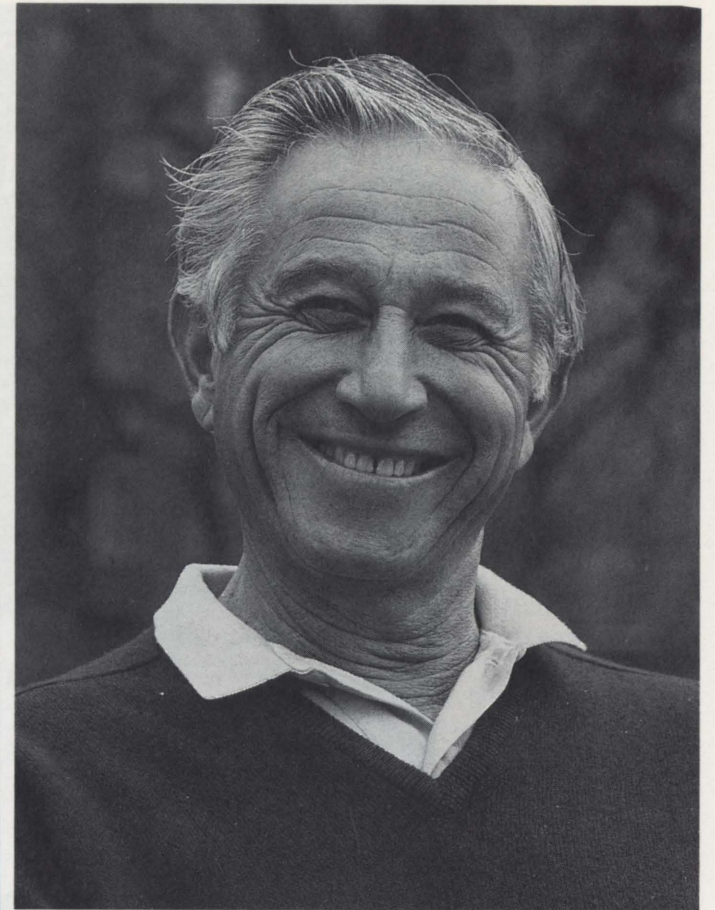
Cancer tycks vara en kroppslig reaktion på ett negativt sinnestillstånd, som följer av total brist på självförverkligande, skriver LeShan. Men om en sådan frustrerad människa finner ett nytt liv, som innebär glädje och entusiasm, då stärks kroppens motståndskraft mot sjukdomen, som kanske helt försvinner.

Ingrid och Rune Olausson: Ett annat sätt (Akademilitteratur 1982). Många människor arbetar på att skapa en bättre värld. Ingrid och Rune har rest runt och träffat några av dem. De utgår från en helhetssyn. Allt hänger samman, och vi människor är delar av helheten - vi kan inte isoleras från de andra existensformerna.

Människor har länge drömt om en ny tidsålder. Några har tänkt att en Messias skall komma och upprätta det nya riket. Men i stället är det väl så som Gottfried Grafström säger att "när tillräckligt många människor har nått ett tillräckligt utvecklingsstadium, inträder den nya tidsåldern, och vi kan leva i en värld där fullständig gemenskap råder och inga krig behövs".

I "Ett annat sätt" kan man läsa om en ny typ av företagsamhet, där man vill åstadkomma något som är bra för oss alla, en ny penningssyn, nya boendeformer, en ny syn på hälsa, Framtiden i våra händer, "alternativa nobelpriset" med mera.

Michael Phillips och Salli Rashberry: Ärliga affärer (Akademilitteratur 1982). Enligt Nya Tidsålderns affärsfilosofi är huvudsaken inte att tjäna pengar, utan i stället att göra det som man tycker är roligt och samtidigt bidra med något nyttigt i samhället. Att göra affärer blir då ett sätt att leva, att slippa fungera som en obetydlig kugge i ett stort maskineri, att slippa

Kärlek har en avgörande betydelse för att livet skall fungera. Det skriver Gerald Jampolsky i böcker om. Foto: Jan Seilitz.

uppleva alienation i sin tillvaro. Att göra affärer blir ett sätt att leva skapande och självförverkligande, att finna mening och glädje i sitt liv.

Boken ger goda råd åt småföretagare som vill arbeta i enlighet med Nya Tidsålderns affärsfilosofi. Den är inspirerande, ger insikter, och den bagatelliserar inte svårigheterna. För att lyckas i affärer, skriver författarna, krävs ihärdighet och att kunna göra det slitgöra som är kärnan i all affärsverksamhet, dessutom förmågan att se saker som de är, att lära av erfarenheten och att vara försiktig.

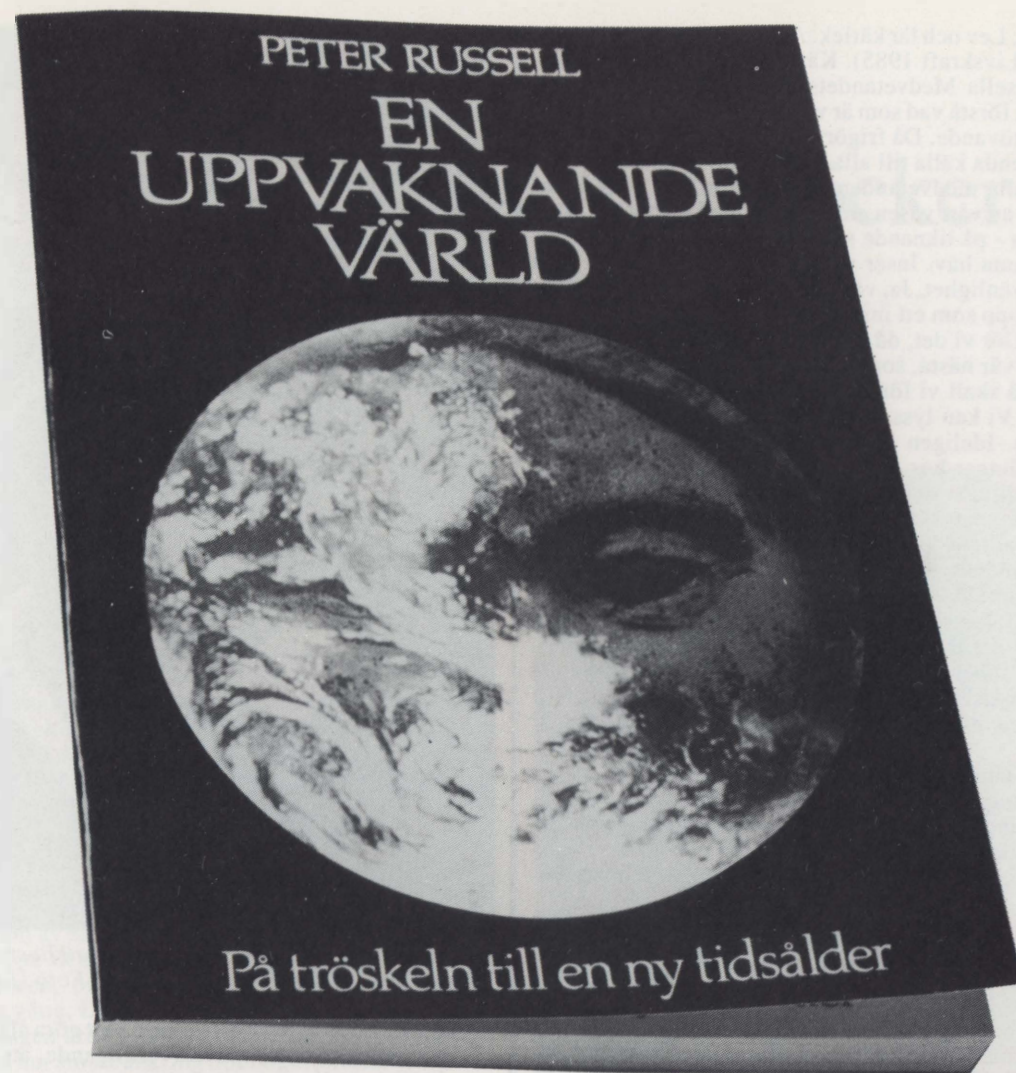
Peter Russell: En uppvaknande värld (Studieförlaget 1984). Författaren anser att vi står på tröskeln till en ny tidsålder. En väsentlig del i den nya tidens tänkande är en obegränsad jaguppfattning. Vi befinner oss nu nära ett genombrott från ett begränsat till ett obegränsat jagtänkande, till en ny uppfattning om oss själva och vad vi är i universum. Vi har ännu en dominerande jagmodell, som är det hudomslutna jaget, dvs uppfattningen att "jag" är det som finns under min egen hud och ingenting mer, men det finns andra modeller, till exempel den att det existerar ett universellt jag, som inte är omslutet av huden, ett jag vars innersta väsen är enhet med hela skapelsen.

Vad är det egna jagets innersta väsen? frågar Peter Russell. För att ge ett svar hänvisar han till "den oförgångliga filosofin", som säger att i mitt innersta är jag av samma väsen som du och hela universum.

Mark Satin: Politik för en ny tid. New Age-rörelsens grunder, idéer och handlingsprogram (Wahlström & Widstrand 1981). Boken är en översikt på omkring 400 sidor av vad New Age enligt författaren kan vara. Där informeras om olika alternativrörelser och -idéer, som han vill räkna in under begreppet New Age och som han menar tillsammans kan förändra de västerländska samhällena till det bättre.

Översättningen till svenska var den första översättning av boken, som gjordes.

Bernard Siegel: Kärlek, medicin och mirakel (Bonniers 1990). Doktor Siegel har intresserat sig för sambandet mellan psyke och sjukdom. Han är av erfarenhet övertygad om att det mentala tillståndet påverkar kroppens tillstånd. Sinnesro ger kroppen ett "livgivande" budskap, medan depressioner, rädsla och ouppklarade konflikter ger ett "dödsbringande" budskap. Den sjuka kan ta befälet över sitt liv genom att ställa in sitt medvetande på rätt sätt. När medvetandet ger kroppen livgi-

vande impulser, då ökar kroppens självläkande förmåga. I samhällen med mycket stress och konkurrens är cancerfrekvensen hög, liksom i stammar som regelbundet krigar. Religiös tro och en relativt öppen och accepterande inställning till sex tycks vara positiva hälsfaktorer.

O. Carl Simonton, Stephanie Matthews-Simonton och James Creighton: Du kan bli frisk igen (Wahlström & Widstrand 1980). Hur man botar sjukdom med en positiv attityd och föreställningsövningar. En tanke som New Age-folket tagit till sig är själens verkan på kroppen. Den amerikanske läkaren Carl Simonton är en av de mest uppmärksammade förespråkarna för den idén. Tillsammans med sin hustru har en utvecklat en metod, byggd på tankens makt, för att bota sjukdomar. Paret Simonton förenar traditionell medicinsk behandling med en metod där patienten visualiserar hur sjukdomen försvinner. Undersökningar som de gjort har visat att resultatet av en medicinsk behandling mera beror på hur positivt inställd patienten är än på hur allvarligt sjukdomstillståndet är. Allvarligt sjuka patienter som hade en positiv inställning klarade sig bättre än mindre sjuka patienter som var negativt inställda.

Claes Sjöberg: Alternativ från A till Ö – en bok om framtidens möjligheter (Utbildningsradion 1980). Författaren har skrivit en uppslagsbok om en rad företeelser, som kan ses som exempel på en del av den nya tidsåldern, bl a följande. *Ekologi* är den unga vetenskapen om hur naturen fungerar och hur samspillet mellan djur, växter och miljö fungerar; det har sagts att dess första lag är: "allt hänger samman". *Mjuk teknik*, som inte är livsfientlig, använder naturens flödande energikällor solen och vinden, bedriver jordbruk på ett för jorden, växterna och djuren skonsamt sätt och använder maskiner som inte skadar omgivningen. *Miljörörelsen* kämpar mot all miljöförstöring. *Nya livsstilar* utgör alternativ till industrisamhällets ekonomiska tänkande med ständig tillväxt, miljöförstöring, vantrivsel och utslagning.

Pierre Teilhard de Chardin: Så tror jag (Hagaberg 1984). En fransk jesuitpater och vetenskapsman uttrycker sina tankar om världen, evolutionen och dess mål och människans tillblivelse. Evolutionens väsentliga innebörd är en utveckling mot

allt mer komplicerade livsformer, vilka för med sig allt mer medvetande. Universum är organiskt och skapande och ständigt på väg mot fullkomlighet. Människan är, såvitt vi vet, universums hittills mest utvecklade livsform, hon har mer utvecklat medvetande än någon annan form, och därför säger hon oss mer om universum än någon annan företeelse. – Teilhard de Chardins viktigaste bok är "Fenomenet människan" (Bonniers 1961).

Annastina Vrethammar: Tänk dig ett bättre liv. Om affirmation och positivt tänkande (Trevi 1988). Positivt tänkande innebär enligt författaren att ta fullt ansvar för sitt liv, sina tankar, känslor och handlingar och att medvetet och med inlevelse välja positiva tankar och mål. Affirmationer är medvetet formulerade positiva tankar och uttalade ord, följda av en inre bild, en visualisering, som upprepas tills de är fast förankrade i det undermedvetna.

Gary Zukav: De dansande Wu Li-mästarna (Askild & Kärnekull 1981). En bok som vill förena den moderna fysikens landvinningar med uråldrig österländsk mystik. Författaren skriver bland annat att de flesta tror att fysiken förklarar världen och att en del fysiker kanske tror det själva, men Wu Li-mästarna vet att de bara dansar med den. Idag skälver hela det fysiska ämnesområdet av förväntan. En radikal omvälvning känns mycket nära. Det råder ökande samstämmighet om att den närmaste framtiden kommer att medföra att nya teorier exploderar på scenen, vilka vidgar vår världsbild.

Vi ser att många New Age-pionjärböcker utgavs i Sverige omkring 1980. De första kom 1979. Sedan mojade vinden.

Listan omfattar några enligt sammanställarens mening viktiga böcker. Andra aktuella författarnamn kan vara Paul Davies, Rupert Sheldrake, Richard Bach, Danah Zohar, Paul Brunton, Shakti Gawain, Louise Hay, Sondra Ray, Ronald Beesley... Listan kan förlängas efter envars tycke och smak.

SM

Kritiken mot parapsykologin

Elisabet Söderström

Den kritik som riktas mot forskning inom vetenskapsområdet parapsykologi har sällan rationell grund. Den måste förklaras utifrån sociala och psykologiska faktorer.

Text: Elisabet Söderström

Kritiken av parapsykologin har ibland tagit rent groteska former i uttalanden som gjorts. De viktigaste experimenten har varit så väl gjorda och kontrollerade och bevisen därmed så starka, att kritikerna inte kunnat komma med någon annan invändning än att det måste röra sig om bedrägeri i stor skala. Den ståndpunkten intog George Price 1955, när han i en ansedd och inflytelserik tidskrift karakteriserade framgångsrika parapsykologer som "några få personer med önskan och förmågan att producera falska bevis för det övernaturliga".

Inte förrän 1972 tog Price tillbaka sina anklagelser och bad om ursäkt i den tidskrift som en gång publicerat hans kritik. Men hans synsätt togs upp av andra. Dessa medgav att de inte kunde bevisa bedrägeri, men de menade att så länge möjligheten till fusk fanns, kunde de experiment som utförts inte tjäna som bevis för ESP.

Arthur Koestler skrev i "Slumpens rötter": "Vad som tycks vara utan motstycke är att beskylla ett helt verksamhetsområde för bedrägeri. Beskyllningen för fusk på den grundvalen att fenomenen skulle vara a priori osannolika är logiskt absurd och moraliskt klandervärd. Inte desto mindre sätts sådana anklagelser på pränt."

Den framstående engelske psykologen H. J. Eysenck sammanfattar det parapsykologiska problemet så här:

"Såvida det inte finns en gigantisk sammansvärning som omfattar ett trettiotal akademiska institutioner världen över och hundratals välenommerade vetenskapsmän på olika områden av vilka flera från början var avogt inställda till de parapsykologiska forskarnas teser, kan den opartiske iakttagaren bara dra den slutsatsen att det verkligen finns ett litet antal människor som på vägar vilka ännu är okända för vetenskapen vinner kunskap antingen om andras innersta eller om yttrevärlden."

Han skriver också: "När vetenskapsmän lämnar sitt specialområde är de lika ordinära, tjurskalliga och oresonabla som alla andra, men deras vanligen höga intelligens gör deras fördomar än farligare."

Fallet C. E. M. Hansel

Den mest illvillige kritikern av parapsykologin är den engelske psykologiprofessorn C. E. M. Hansel. Han har publicerat kritik av flera av de mest ansedda experimenten på området och samlat den i en bok, *ESP: A Scientific Evaluation*, som utkom 1967. En ny och reviderad upplaga kom 1980 med titeln *ESP and parapsychology, A Critical Re-Evaluation*.

Hansel ställer frågan om psi-fenomenen verkligen existerar. Om de gör det, säger han, bör man förvänta sig att forskningen till slut kommer att påvisa den saken. Om forskningen inte gör detta, det vill säga om fenomenen inte existerar, måste det finnas andra förklaringar till sådana icke slumpmässiga fenomen som parapsykologiska forskare rapporterar.

För att, som han säger, öka forskarens vaksamhet mot metodologiska fel utgår han från att psi inte existerar och räknar med andra förklaringar än psi.

Hansel utgår från att forskarna ständigt fuskar, medvetet eller omedvetet, eller faller offer för bedrägeri från försökspersoners sida. I de experiment han granskat, har han undantagslöst funnit fusk eller möjlighet till fusk.

Men Hansel spanar inte bara efter felkällor i experimenten, utan han drar dessutom in parapsykologers och försökspersoners privatliv. Någon forskare har begått självmord, någon har förfallit till alkoholism, någon har gift sig med den viktigaste försökspersonen, någon har haft ett stort penningbegär. Hansel har snokat reda på människors svagheter och låter dem sedan schavottera.

Hansel anser att "utomordentlig erfarenhet" är så utomordentligt osannolikt att han är berättigad att favorisera bedrägeri som förklaring till signifikanta experimentresultat. Han ser som sin uppgift att komma på hur bedrägeriet har utförts. Han har inga bevis för fusk, men antyder möjligheter. Han antar att forskare som Pratt, Woodruff och Soal samt kolleger till dem och vittnen till experimenten alla har deltagit i bedrägerier.

Duellen om rum 314 vid Duke University

De så kallade Pearce-Pratt-experimenten, som utfördes 1933–1934, brukar räknas till de bästa inom parapsykologin. De utfördes vid Duke University i North Carolina, USA. Försöksledare var Pratt. Han satt i ett rum med två lekar med ESP-kort framför sig. Varje lek innehöll 25 kort. Pratts och försökspersonen Pearces klockor hade synkroniserats. Pratt lyfte ett kort i taget, tittade på baksidan av det och lade det sedan ifrån sig på bordet, fortfarande med baksidan uppåt. Proceduren tog en minut.

Försökspersonen Hubert Pearce satt i ett annat rum och gissade vilken figur som fanns på det nedåtvända kortet och gjorde noteringar. Experimentet gällde klärvoajans och upprepades minst 34 gånger.

Då ett experiment var avslutat, vände Pratt korthögen

och noterade på en lista vilka figurer som fanns på korten. Pratts och Pearces listor överlämnades omedelbart till J. B. Rhine som jämförde noteringarna. Under de tre sista experimenten var Rhine själv närvarande och kontrollerade Pratts noteringar. Pearce däremot lämnades utan övervakning.

Resultatet av dessa experiment blev signifikant, det vill säga Pearces gissningar stämde med de kort, som Pratt lyfte, i högre grad än vad endast slumpen skulle ha åstadkommit. Det föreföll alltså som om en ESP-förmåga varit i verksamt. Men Hansel hade som arbetshypotes att det måste finnas en annan förklaring än ESP.

Han reste till USA 26 år efter att experimenten utförts för att kontrollera hur försöken gått till. Vid Duke University träffade han den intet ont anande Pratt, som hjälpte honom att få svar på sina frågor. Hansel undrade hur de lokaler som använts vid experimentet, hade sett ut. Var de så belägna att fusk hade varit möjligt? Lokaler hade under de år som gått byggts om, men Pratt visade Hansel hur de sett ut, när experimenten gjordes. Hansel gjorde då en planritning utan att använda någon skala. Det fanns i det rum där Pratt hade suttit ett fönster ut mot en korridor, och Hansel påstod att försökspersonen Pearce mycket väl hade kunnat stå i korridoren och se in genom fönstret när Pratt vände upp korten efter Pearces gissningar för att göra noteringar om dem.

Professor Ian Stevenson vid universitetet i Virginia – känd främst som utforskare av fall som tyder på reinkarnation – reagerade kraftigt på Hansels påståenden och reste även han till Duke University för att skaffa sig kunskap om lokalerna.

Stevenson granskade Hansels viktigaste spekulation att Pearce kunde ha lämnat sitt rum i universitetets bibliotek och tittat in genom ett fönster och sett Pearce vända korten.

Hansels uppfattning var att antingen hade Pearce haft en medbrottsling, som genom fönstret sett när Pratt vände korten eller observerat Pratts noteringar och därefter lämnat över uppgifter till Pearce, eller också hade Pearce själv smugit sig ut från biblioteket och iakttagit Pratt genom fönstret.

Kan nu detta ha hänt? Pratts skrivbord stod nära det högt belägna fönstret i rum 314 i fysikbyggnaden på Duke University. Hansel noterade anspråklöst att hans ritning inte var "i skala", vilket Stevenson fann absurt, eftersom det gjorde ritningen grovt felaktig. Stevenson fick av dr Roll ritningar som visade hur rummen sett ut 1930, 1954 och 1963. (Experimentet hade, som nämnt, gjorts 1933-1934.)

Det visade sig att det inte hade gjorts några ändringar av fönster, dörrar och dörrarnas fönsterposter sedan byggnaderna uppfördes. När Hansel inspekterade rummen 1960, kunde han konstatera att fönstret mellan korridoren och Pratts rum låg ovanför ögats nivå. Fönsterglasets understa del var sex fot (ca 1,83 meter) ovanför golvet. Det betyder att den som ville se in genom fönstret måste stå på en stol i korridoren. En sådan sak hade säkert väckt åtskillig uppmärksamhet.

Hansel föreslog att fuskaren kunde ha använt sig av rum 311 som han i sin ritning placerade mitt emot rum 314. Men detta rum låg i verkligheten inte mitt emot rum 314 utan i stället nere i hallen. Rum 311 kunde inte ha tjänat som utkikspunkt. Stevenson gick sedan igenom samtliga rums belägenhet och kom slutligen till rum 313, där Hansels ritning visade ett fönster. Rummet låg mitt emot Pratts rum och mellan rum 311 och rum 315. Men detta rum hade inget fönster ut mot korridoren, däremot en fönsterpost ovanför dörren. Hansels ritning är helt missvisande.

Stevenson gick sedan in på hur tillvägagångssättet måste ha varit om en person fuskat från rum 313. Först måste han ha ställt sig på en stol för att komma upp till fönsterposten så att han kunnat se in i Pratts rum. I 1930 års plan var rummet avsett för forskning. Antingen var det upptaget eller också, om det var ledigt, låst. Om det varit upptaget,

C.E.M. Hansel

så hade folk i rummet säkert reagerat om en person ställt sig på en stol vid dörren och kikat ut genom fönsterposten. Om rummet varit ledigt och låst, hade man varit tvungen att ha tillstånd för att använda det.

Hansels hypotes om fusk under Pearce-Pratt-serien är ytterst osannolik. Men, framhåller Stevenson, det avgörande är hederligheten hos alla dem som var med. Hansel tycks inse detta. Och att Pearce inte uttalat sig i saken blir grund för en misstanke. Hansel begärde ett yttrande från Pearce, men fick inget. Däremot var Pearce inte ovillig att ge en kommentar, när Stevenson bad honom. Han försäkrade att han aldrig lämnat skrivbordet i biblioteket under experimentet och att varken han själv eller någon han kände – fränsett experimentatorerna – hade någon kännedom om ordningen hos korten, innan han lämnade sin lista över sina gissningar till Pratt eller Rhine.

Men Hansel tänker så här: Kunde ett trick genomföras, så gjordes det, för det är enda sättet att förklara resultaten.

Hansel fäster också uppmärksamheten på vissa avvikelser mellan de olika rapporterna om dessa experiment. Men ingen av Hansels anmärkningar har någon betydelse för utvärderingen av Pearce-Pratt-experimenten som bevis för ESP på avstånd.

Hansel menar att Pearce-Pratt-serien bör betraktas som ett slags parapsykologins sorgebarn, eftersom han tror sig ha raserat alla delar av den. Men andra forskare, inräknat Rhine och Pratt, anser att Pearce-Pratt-serien hör till de bästa parapsykologiska experiment som någonsin utförts.

Genom att påpeka vissa misstag i rapporteringen försöker Hansel framställa Rhine och Pratt i en löjlig dager. Men experimenten faller inte med dessa misstag. Hansels egen bok vimlar av detaljer, påpekar Stevenson. Ändå hävdar Hansel gång på gång att parapsykologiska experiment med positivt resultat inte förtjänar någon tilltro, eftersom experimentatorerna förbisett de enklaste detaljer. Hansel själv må tillåtas fela, men för parapsykologer är det oförläpigt!

Oavsett vilken vetenskap det gäller, så finns ingen anledning att förkasta experiment för några smärre fel i rapporteringen.

Hur förklaras kritiken av parapsykologin?

Hur många försiktighetsåtgärder man än vidtar och hur många vittnen som än är närvarande, så kan en kritiker av Hansels slag alltid finna ett ställe där bedrägeri kan ha inträffat. Samtliga närvarande kan exempelvis ha svurit sig

samman om ett bedrägeri.

Stevenson menar att man bör undersöka motiven hos dem som kritiserar parapsykologin. Några av dem, exempelvis Hansel, agerar som om de är skrämde av parapsykologin. De tycks se den som ett hot som vill radera deras världsbild och introducera en ny tidsålder med en annorlunda syn på världen. Men Stevenson understryker att parapsykologins upptäckter inte innebär att andra vetenskapsmän måste förkasta det arbete de utfört. Parapsykologin hotar inga utom dogmatiska materialister. Tyvärr kommer dessa att dra in parapsykologerna i en tidsödande kamp. Människor av Hansels typ måste förväntas gå till angrepp.

Beträffande Hansels anklagelser för bedrägeri från forskares sida säger Stevenson att han inte känner till något annat område där sådant tillåts gå i tryck. Ingen skulle tänka på att anklaga honom för bedrägeri i hans arbete inom konventionell psykiatri, men den immuniteten förloras, när han arbetar med parapsykologi. Varför är det så? frågar Stevenson och svarar själv att det kanske beror på att ämnet är så viktigt och provocerande för några.

Hansel vill få oss att tro att de tidigare parapsykologerna var naiva. Men om de var naiva, så var de det i sin tro att experimenten skulle övertyga den genomsnittlige vetenskapsmannen.

Det finns hos människor en tendens att hålla fast vid den världsbild de en gång accepterat. Detta gäller i lika hög grad för vetenskapsmän som för andra. Nya rön som strider mot deras världsbild accepteras inte, utan framstår som mer eller mindre suspekta. De paranormala fenomenen upplevs som ett störande brott mot naturens lagbundna ordning, de hotar hela världsbilden och människosynen. Om fenomenen skulle accepteras, skulle det leda till vad psykologin kallar *kognitiv dissonans*, det vill säga fenomenen stämmer inte med den bild av verkligheten man har. En person som upplevt ett paranormalt fenomen, berättar att det kändes som om de stabila väggarna i hans tredimensionella värld höll på att falla samman.

Forskarna kan använda olika strategier för att befria sig från denna frustrerande situation. De kan exempelvis förneka möjligheten av fenomenen och hävda att dessa är så osannolika att inget bevis är tillräckligt starkt för att få dem att tro på dem.

Man konstaterar lätt att här föreligger försvarsmekanismen *förnekande*. Den kännetecknas av att fantasin utnyttjas för att förneka en obehaglig eller ångestframkallande varseblivning och försöker i stället omforma verkligheten efter egna uppfattningar.

Andra forskare tillgriper rationaliseringar och hävdar av okunnighet om litteraturen att psi-fenomenen kan förstås utifrån naturliga orsaker.

Sociala faktorer bakom kritiken

Parapsykologen dr Ramakrishna Rao anser att det inte räcker att registrera och rapportera bevisen för de parapsykologiska fenomenen. Vi måste även "söka efter de sociala faktorer som ligger bakom vetenskapens ställningstaganden, så att vi kan förstå dessa faktorer och vända dem till vår fördel".

Man kan som sammanfattning säga att kritikernas inställning tydligen inte är rationellt betingad, utan i stället har sociala och psykologiska orsaker. Dessa orsaker är det viktigt att studera, kartlägga och förstå.

Elisabet Söderström är psykolog med privat mottagning.

EVANGELIUM FÖR EN NY TID

Levi

En bok för alla tider och alla människor med ett öppet sinne. Många har uttryckt att de här för första gången i sitt liv tyckt sig förstå Jesu budskap. Texten är ofta hänförande och etsar sig in i medvetandet genom sin förening av skönhet och visdom.

(Tidigare: Den Nya Tidsålderns Evangelium)

376 sid. häft

185 kr

Jag beställer:

boken EVANGELIUM FÖR EN NY TID
Ad Astras bokcatalog, GRATIS!

Namn

Adress

Postadress

Bokförlaget Ad Astra • Luleåvägen 195

857 31 Sundsvall ☎ 060-50 23 97

NY KULTUR
TIDSKRIFT FÖR MARTINUS KOSMOLOGI

Ny Kultur är en tidskrift som vill ge ett nytt perspektiv på livet och tillvaron med hjälp av Martinus Kosmologi – den danske författaren Martinus världsbild.

Ny Kultur tar upp existensiella frågor, frågor om livets mål och mening. Tidskriften visar hur en ny livssyn får betydelse för vår personliga utveckling, våra relationer och vår hälsa. Ny Kultur innehåller även tankeväckande artiklar om alternativa sätt att se på samhälle, ekonomi, miljö och fred.

Välkommen att skicka efter ditt provexemplar!

FÖR MEA INFORMATION
Ring eller skriv till – Ny Kultur,
Hunghöjdsgatan 2, 411 20 Göteborg.
Telefon 031- 13 51 30 eller 14 83 11.
Telefax 031- 13 51 32.

VILL DU HA ETT GRATIS PROVNUMMER – Fyll i och skicka denna TALONG TILL NY KULTUR PÅ OVANSTÄNDENDE ADRESS

Namn _____

Adress _____

Postort _____

580 94-6

Jesus var ett färdigt exemplar av den nya mänsklighet som skall komma.

Vad är andlig upplysning?

John White skriver om andlig upplysning i den judiskt-kristna traditionen. Jesus är en förebild, inte en frälsare. Hans liv och lära pekar framåt mot en ny mänsklighet. Till slut blir alla människor som Jesus: kosmiskt medvetna.

Text: John White

Det världsvida sökandet efter jagöverskridande upplevelser har fått många västerlänningar att bege sig till österlandet, varvid de glömmar sina religiösa rötter i den här kulturen. De vänder sig till andra religioner, som uttryckligen förklarar att människan har förmåga att växa till gudomlighet.

Men om *upplysning* är den innersta sanningen i alla heliga traditioner, så som Aldous Huxley säger, då bör upplysning också finnas i den judiskt-kristna religiösa traditionen, även om detta inte klart inses av dem som omfattar denna tradition. Och om upplysning finns där, då erbjuder den judiskt-kristna traditionen en möjlighet för västerlänningar, som söker upplysning, att "komma hem" och inte vända ryggen åt sitt religiösa arv.

I den här artikeln visar jag att Jesu undervisning verkligen har sin grund i erfarenhet av andlig upplysning. Den erfarenheten, och endast den, är nyckeln till himmelriket. Under århundradena efter Jesu tid har hans budskap sorgligt nog skymts av dogmer, vidskepelse och magiskt tänkande. Dessutom har de andliga övningar vars syfte varit att låta Jesu efterföljare erfara upplysning, blivit så förvanskade, missförstådda eller bortglömda att de officiella formerna av kristendomen idag ägnar sin uppmärksamhet åt ritualer utan någon som helst insikt om orsaken till att de finns.

Jag hoppas att detta klagörande av Jesu undervisning – som kan sammanfattas i det grekiska ordet för upplysning, *metanoia* – skall hjälpa de kristna att se den transcendent enheten hos alla heliga traditioner och den oförgängliga

visdom som finns i kärnan av deras egen speciella form av sakramental övningar.

En högre mänsklighet

Framträdandet på jorden av en högre mänsklighet är ett återkommande tema här i världen. De idéer som springer fram ur detta tema varierar i form och renhet och sträcker sig från de inspirerade visionerna hos en mystiker som Sri Aurobindo till de sjuka fantasierna hos en galning som Adolf Hitler. Nietzsches övermänniska förvrängdes till Tredje rikets lära om rasöverlägsenhet; den blev också grunden för seriefiguren Stålmannen.

Den franske jesuitfilosofen Pierre Teilhard de Chardin skrev om framträdandet av en högre mänsklighet i kvasivetenskapliga termer. Den indiske yogin, vetenskapsmannen och filosofen Gopi Krishna tog upp idén på ett mer rigoröst sätt i sin studie av människans nästa utvecklingssteg via kundaliniupplevelsen.

Den transpersonelle psykologen Kenneth Ring finner belägg för denna utveckling mot en högre mänsklighet i det vitt spridda fenomenet nära döden-upplevelser.

Ockulta traditioner som teosofin, antroposofin, rosicrucianismen, frimureriet, alkemin, kabbalah och de genuina mysterieskolorna har också tankar om mänsklighetens utveckling till allt högre nivåer.

Ett av de mest minnesvärda uttalandena om detta gjordes av den kanadensiske psykiatern Richard M. Bucke på sista sidan i hans klassiska bok "Cosmic Consciousness":

"...alldeles som för länge sedan självmedvetande uppträdde hos de bästa exemplaren av våra förfäder i deras bästa år och sedan blev allt mer vanligt och uppträdde i allt lägre åldrar tills det, som vi nu ser det, finns hos nästan alla människor och uppträder vid i genomsnitt ungefär tre års ålder – så kommer kosmiskt medvetande att bli allt mer vanligt allt tidigare i människolivet till dess mänskligheten i sin helhet kommer att äga denna förmåga. Samma mänsklighet men ändå inte samma, för en mänsklighet med kosmiskt medvetande kommer inte att vara samma mänsklighet som finns idag, lika litet som den nuvarande mänskligheten är samma mänsklighet som fanns innan självmedvetandet uppstod.

Den enkla sanningen är att på jorden har i tusentals år ibland levat människor, som visat de första svaga tecknen på en ny mänsklighet. De har gått på jorden och andats en annan sorts luft, om vilken vi vet litet eller ingenting, men som är vårt andliga liv lika väl som dess frånvaro skulle vara vår andliga död. Denna nya mänsklighet håller på att

födas bland oss, och i en nära framtid kommer den att uppfylla och besitta jorden."

Människosonen

För de flesta västerlänningar gavs emellertid för 2000 år sedan det mest välkända uttrycket för denna erfarenhet av Jesus från Nasaret.

När Jesus talade om sig själv, varför använde han då framför allt ordet Människosonen? Andra kallade honom Guds son, men Jesus brukade tala om sig själv som Människosonen, ett barn av människosläktet. Dessutom sa han till dem som han hade omkring sig att de kunde vara mer än änglarna och att de gärningar som han gjorde, skulle de också kunna göra, ja ännu större (Joh. 14:12) för en sådan förmåga finns hos mänskligheten.

Skälet till detta uttalande av Jesus är att han var medveten om sig själv som ett färdigt exemplar av den nya mänsklighet som skall komma – den nya mänsklighet som skall ärva jorden, upprätta Guds rike och inleda den nya tidsåldern. I kärnan av hans uppgift och undervisning finns utvecklingen av en ny och högre medvetandenivå hos *de många människorna* i stället för hos bara ett fåtal, som vi sett tidigare i historien, när en adept eller en avatar som Buddha och Krishna uppträdde som en tillfällig historisk händelse.

Jesu enastående plats i historien grundar sig på hans unika förverkligande av den högre förståelsen, gudomligheten, tillvarons Grund inkarnerad i honom – den grund som är upphovet till allt som finns.

Det arameiska uttrycket för det grekiska ordet Kristus är M'shekhya från vilket vi fått messias. Det är en titel, inte ett efternamn, och fastän det vanligen översatts med "invigd", betyder det i verkligheten fullkomnad eller upplyst människa.

Alltså var Jesus en historisk person, en mänsklig varelse, som levde för 2000 år sedan, men Kristus, Christos, Messias är ett evigt jagöverskridande tillstånd av mänsklig existens, som vi alla en dag måste uppnå.

Jesus sade inte att denna högre nivå av medvetande, som förverkligats i honom, var enbart hans i all evighet. Inte heller bad han oss att dyrka honom. I stället ville han att vi skulle *följa* honom – följa i hans spår, lära av honom och hans exempel, leva ett gudscentrerat liv i osjälviskt, medkännande tjänande av världen *som om vi själva vore Jesus*. Han kallade oss att ta del i detta nya inre liv, trada in i en ny värld och räknas bland dem som har supramentalt medvetande, vilket ensamt kan skingra mörkret i våra sinnen och förnya våra liv. Han ville inte att vi skulle bli kristna utan i stället att vi skulle bli Kristus. Kort sagt ville han *förmera* sig själv genom att främja utvecklingen av *många* Jesusar. Han ville, såsom Nya testamentet förklarar, att alla skulle bli ett i Kristus. Och vem är Kristus? Paulus säger oss att Kristus är den andre Adam, grundaren av en ny mänsklighet.

Guds rike är inom oss. Gudomlighet är vår födslorätt, vår arvedel, närmare oss än våra händer och fötter, men ögat ser inte och örat hör inte. Jesus manade människorna att vakna upp, ångra sina synder och göra bättring. De allra första orden han sa till mänskligheten under sin offentliga verksamhet var: "Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet." (Mark. 1:14, Matt. 4:17) Detta är kärnan i hans undervisning och bud - *kerygmat*.

John White

Tillbaka till Gud

Men lägg märke till ordet "repent"! (Ordet betyder ångra sig, men i den nya svenska bibeln står det "omvänd er", i en äldre bibelöversättning "göra bättring". Övers. anm.) Under århundradena har det missförstås och felöversatts så att människor idag tror att det endast betyder att ångra sina synder. Detta är en olycklig förvanskning av Jesu lära. Det arameiska ord som Jesus använde är *tob*, som betyder "återvända", "komma tillbaka till Gud". Innebörden i det ordet kommer fram bäst i det ord som används vid översättning till grekiska. Ordet är *metanoia*, vilket liksom *tob* har en mycket större betydelse än att bara ångra dåligt uppträdande.

Metanoia har två etymologiska rötter. *Meta* betyder "att gå bortom" eller "att gå högre än". Och *noia* kommer från *nous*, som betyder sinne, medvetande. Det är samma rot varifrån Teilhard de Chardin fick sitt begrepp noosfären och varifrån ordet *noetisk*, som syftar på "studiet av medvetandet", kommer. Det är också det begrepp som Platon använde för att beteckna skaparkraften i universum, som var före Logos, Ordet, vilket i Johannes evangelium syftar på Jesus. Den ursprungliga innebörden av metanoia är alltså bokstavligen "gå bortom och högre än det vanliga mentala tillståndet". Med nutida uttryckssätt betyder det att gå bortom det självcentrerade egot och bli Gudscentrerad, Gudsförverkligad.

Detta är den centrala upplevelse som Jesus eftersträvade för alla människor. Detta är kärnan i hans liv och lära, fastän det nu i hög grad saknas i de institutionella kristna kyrkorna. Metanoia syftar på en förändring i sinne och uppträdande, grundad på en djup insikt om den betydelse som orsak-och-verkan har för de handlingar man utfört – en insikt som kommer av erfarenhet av ett tillstånd bortom tid, rum och kausalitet. Metanoia är det djupa medvetandetillstånd som mystiska upplevelser syftar till – det tillstånd där vi överskrider eller upplöser alla egots och självskhetens barriärer som skiljer oss från Gud. Det är människolivets "summa bonum" (det högsta goda). Det är ett tillstånd av *direkt vetande, omedelbar varseblivning* av vår totala enhet med Gud. Paulus beskriver det som en sinnets förnyelse i Kristus. Jesus sade det ännu enklare: "Jag är vägen" till metanoia.

I sin bästa mening betyder metanoia upplevelsen av en radikal omvändelse, en förvandling av självet, grundad i en ny medvetenhet – i ett högre medvetande. Det betyder *repentance* (ånger, omvändelse) i den mest fundamentala aspekten av vårt liv – "omvändelse i den djupaste platsen i medvetandet", som Lama Govinda uttrycker det. Den omvändelsen har syftet att återknyta oss till vårt varandes gudomliga ursprung – det ursprung som vi förlorat kännedom om. Detta är vad religion handlar om. *Re ligare*: att knyta åter, att knyta an igen. Det är sann omvändelse – när vi blir religiösa i den meningen att vi blir medvetna om våra ofrånkomliga band till Gud, skaparen, bevararen och förlösaren i kosmos.

När vi återvänt till Gud, blir den sanna innebörden av begreppet synd klar. Synd betyder bokstavligen "att missa livets mål". Synd är inte bara dåliga handlingar. Det är också överträdelse av gudomlig lag, av kosmiska grundsatser. Det är ett misslyckande i att vara centrerad i Gud – att "missa målet" för vår livsvandring. Religion är alltså i sin

Jesus lärde och åskådliggjorde kosmiskt medvetande: Kristusmedvetande.

sannaste mening ett instrument för att väcka oss till den utvecklingsprocess som låter oss växa till gudomlig natur, vilket är målet för all tillblivelse i kosmos. När vi gör oss skyldiga till synd, missar vi i grunden målet genom att vi misslyckas med att vara gudsmedvetna och allt vad det betyder för våra tankar och gärningar.

Alltså är världen verkligen syndig, och det finns ingen annan bot för detta än en förändring av medvetandet. För, i sanning, Gud dömer oss inte för våra synder. I stället dömer vi oss själva genom våra synder. Alltså är Guds förlåtelse inte nödvändig. Förlåtelsen finns där alltid som villkorlös kärlek den stund vi i vårt hjärta vänder oss till Gud. Som A Course in Miracles förklarar det, måste vi i stället erbjuda världen förlåtelse för alla de för syndelser, verkliga eller inbillade, som vi har bevarat i våra hjärtan med hat, bitterhet och hämndlystnad. Det är vändpunkten: när en förvandling av vårt ego verkligen startar och Guds härlighet börjar uppenbaras för oss.

Att förstå allt är att förlåta allt. Gud förstår allt, förlåter allt och älskar allt. När vi älskar så som Gud älskar – villkorslöst – är vi utom räckhåll för dem som inte älskar. Vi kan inte bli sårade eller kränkta i vårt inre och är på grund därav alltid lyckliga. Därför är kärlek den största "hämnad" som vi kan få mot fiender och sådana som behandlar oss elakt och orätt. Är inte det precis vad Jesus lärde?

Världen kommer aldrig att bli bättre förrän det finns bättre människor i den, och medlen för att nå dithän är demokratiskt tillgängliga för alla genom Guds nåd och hans villkorlösa kärlek. Om denna nåd och kärlek drogs tillbaka endast för ett kort ögonblick, skulle hela kosmos utplånas. Att genom erfarenhet bli medveten om detta är inte lätt, men det finns ingen ersättning för att växa till högre medvetande och inse att allt är Gud, att endast Gud finns. Metanoiaprocessen resulterar, när den är fullbordad, i den medvetenhet som Jesus själv hade när han sade: "Jag och fadern är ett."

Kosmiskt medvetande

Detta är vad Jesus lärde och åskådliggjorde: kosmiskt medvetande, Kristusmedvetande, den frid som övergår allt förstånd, den direkta erfarenheten av den gudomlighet som finns i oss och i allting, nu och för alltid, som skapar oss, lever oss, bevarar oss och sporrar oss till alltmer allomfattande livstillstånd så att "den som tror på mig, han skall utföra samma gärningar som jag, och ännu större". Sådan är den mänskliga förmågan - förmågan att växa till gudomlighet. Denna mänskliga *möjlighet* – och endast den – är vad som kan ändra människans villkor och befria världen från synden. Den är ingenting annat än den allestädes närvarande gudomliga dimensionen i allt levande i vilken vi, som Paulus säger, lever, rör oss och har vår varelse.

De institutionella kristna kyrkorna säger oss att Jesus var Guds enfödde son, att han inkarnerade som människa för att dö på korset som straff för våra synder och därmed frälsa världen. Men det är en sorglig karikatyr, en blek återspeglning av det verkliga förhållandet. Det förvandlar Jesus till en sagohjälte med magiska krafter och kristendomen till en urartad personlighetskult.

Som Emerson påpekade för hundra år sedan har den institutionella kristendomen blivit en religion *om* Jesus mer än en religion *av* Jesus. Religionen *av* Jesus kallar alla

mänskliga varelser att växa i medvetenhet för att uppnå samma inre tillstånd av kosmisk enhet och helhet som Jesus själv visade.

Jesus "frälste" inte människor, utan han *befriade* dem – från slaveriet under egot. Innebörden av inkarnationen och uppståndelsen är inte att Jesus var en människa som vi, utan tvärtom att *vi är gudar som han* – eller åtminstone har möjlighet att bli det. Den kristna traditionen, rätt förstådd, söker få oss alla att bli Jesusar, ett i Kristus, bortom allt det sinnets mörker som leder till det onda och lidandet, vilket är så utbrett i världen. Jesus själv framhöll att detta var vad den judiska traditionen, som han fullbordade, handlade om, när han sade: "Står det inte i er lag: 'Jag har sagt att ni är gudar'?" (Joh. 10:34)

Jesus har visat oss vägen. I sitt liv har han åskådliggjort och i sin undervisning förklarat att vi alla har en gudagiven rätt att komma in i himmelriket, att bli helade från vår känsla av avskildhet och främlingskap, att övervinna synd och dödsfruktan – vilket allt har sin grund i egots självuppfattning – och bli hela och heliga. Vi har alla den möjligheten, som getts oss inte av "min" Fader, utan, som Herrens Bön säger, av *vår* Fader. Jesus har med sitt liv, sin död och sin uppståndelse visat att vi är eviga himmelska varelser, vars hem är universum. Han har visat att himlen är en närvarande verklighet, inte en framtida belöning. Han har visat att kroppens död inte innebär medvetandets utplåning, att Kristusmedvetandet, som förkroppsligades i människan Jesus, överskrider fysikens och biologins fakta och faktiskt behärskar fysiken och biologin, så som dessa konventionellt uppfattas. Han har visat att Kristusmedvetande var, är och alltid skall vara närvarande bland oss och troget kalla oss att återförenas, för det är upphovet till hela skapelsen. Så riktigare än att säga att Jesus var Kristus är att säga att Kristus var Jesus.

Jesus har därför inte betydelse som frälsare, utan i stället som förebild. För den skull bör han visas vördnad, inte tillbedjas. Jesus visar oss vägen till ett högre mänskligt plan och kallar oss att förverkliga detta – individuellt och som mänsklighet. Detta är den verkliga innebörden i att bli född på nytt – att dö från det förflutna och den gamla jagkänslan genom en förändring av medvetandet.

För att komma in i himmelriket måste vi dö och födas på nytt, bli som barn. Från metanoiaperspektivet är innebörden av Jesu ord om pånyttfödelse klar. För att bli oskuldsfulla som barn återvänder vi inte till en infantil nivå, i det vi ger upp de förmågor vi fått som vuxna människor, utan i stället *utvecklas* vi genom att överskrida egoillusionen och alla dess falska värden, attityder och vanor. Vi uppnår ett öppet sinne utan att ge upp den mogna ålderns positiva kvaliteter. Vi optimerar mer än vi maximerar barndomen, blir liksom barn, men inte barnsliga. Ytliga värden och ombytthet har vi växt ifrån, så att vi tjänar ett transcendent syfte i det vi i varje ögonblick erbjuder vårt livsarbete åt Gud i stället för att söka självglorifiering och som tröst någon framtida belöning i denna värld eller nästa. Vi finner att himmel och helvete inte är några avlägsna platser, utan i stället medvetandetillstånd. Himlen är förening med Gud, helvetet är separation från Gud, och skillnaden mäts inte i mil utan i uppgivandet av egot och självcentreringen.

Jesus visar oss vägen till himmelriket, men han vill inte – ja, kan inte – på magiskt sätt ta någon av oss dit. Om vi

En bäst bevarade

skall nå himmelriket, så beror det på våra egna ansträngningar och vår vilja att offra oss själva – offra vårt falska jag. (I det avseendet är jag säker på att Jesus Kristus skulle vara helt enig med Gautama Buddha, som lärde sina efterföljare att arbeta på sin egen frälsning genom att orubbligt söka sanningen. För, som Jesus sa, "sanningen skall göra er fria".) Och inte ens då vet man tidpunkten för befrielsen. Ty Guds nåd är fortfarande den slutliga faktorn, när man överskrider de skilda planen av medvetande.

Ändå *måste* man själv anstränga sig att åstadkomma detta överskridande. Alldeles som bergbestigaren klättrade uppför Mount Everest helt enkelt för att berget fanns där, kommer förr eller senare varje mänsklig varelse att känna en kallelse från kosmos att stiga upp till gudomlighet. Detta är vår historiska kärleksaffär med det gudomliga. Och som Jesus sade: om du ber om bröd, kommer du inte att få stenar. Knacka på, och dörren kommer att öppnas för dig.

Det finns ingen annan väg in i himmelriket än att i sitt medvetande höja sig upp till Fadern, till den ovillkorliga kärlek till hela skapelsen som Jesus demonstrerade. Detta är vad den kristna traditionen – ja, varje sann religion – handlar om: ett lärosystem (såväl teori som praktik) som handlar om hur man växer till högre medvetenhet.

Men av var och en av oss krävs det att vi tar ett personligt ansvar att följa Jesus på den vägen. Det är nyckeln till himmelriket. Jagöverskridande kräver ärlighet, hängivenhet och andliga övningar för att förfina medvetenheten. Resultatet av detta blir en personlig, bekräftande erfarenhet att en förändring av medvetandet kan leda till en sådan radikal förvandling som traditionellt kallas upplysning. Men förståelsen för detta har i stort sett tappats bort inom den nutida kristendomen. Istället har Jesus och Bibeln blivit som avgudar, och himlen sägs vara belägen någonstans ute i rymden. Medvetenhet om den inre rymden – om medvetandet och behovet att förfina det – saknas sorgligt nog.

Dopets egentliga betydelse

Den ursprungliga formen av dop var uppenbarligen en invigningsövning där en person – en omvänd som kunde vara en vuxen, vilken förberetts genom studiet av andliga läror – hölls under vatten tills han nästan drunknade. Denna nära döden-upplevelse framkallade troligen en ut ur kroppen-projektion, så som många, som varit nära döden, rapporterar idag. Den döpte kunde därvid direkt uppleva uppståndelsen – ett överskridande av döden, de metafysiska världarnas verklighet och Andens överhöghet. Han kunde få en dramatisk och otvetydig demonstration av den andliga eller himmelska kroppens verklighet, som Paulus talar om i första brevet till korintierna, 15:40-44 (där han tydligt hänvisar till sin egen erfarenhet av att vara projicerad utanför kroppen).

De urartade former av dop som utövas idag – även de som innebär nedsänkning av kroppen – är tragiska förvanskningar av det ursprungliga syftet med dopet i den judiskt-kristna traditionen. (Men jag menar inte att vi skall återvända till detta slags dop, eftersom det idag finns mycket säkrare, mindre riskabla metoder för att framkalla ut ur kroppen-projektioner. Den nuvarande symboliska användningen av dopet är berättigad *om* den kompletteras med den nödvändiga förståelsen av dess sanna men esoteriska betydelse.)

Jesus en förebild

Matteus 11:29-30 pekar på andra andliga övningar som Jesus lärde sina lärjungar och en inre krets: "Ta på er mitt ok (eng. yoke)...mitt ok är lätt." Ordet "ok" brukar uppfattas som "börda" eller "arbete". Men det förstås bättre i den betydelse som sanskritordet *yug* har. *Yug* betyder "att förena eller hopfoga". Det är den rot varifrån "yoga" kommer, och yoga är ett system av andliga övningar, som syftar till att påskynda personlig växt och utveckling, fysiskt, mentalt och andligt, så att yogin uppnår förening med det gudomliga. Denna förening med Gud var precis vad Jesus syftade till med sin undervisning. Sålunda förstår den esoteriska kristendomen de ovan nämna orden om oket så att de betyder "de övningar jag föreskriver för att lärjungen skall växa till Kristusmedvetenhet".

Så länge människor tror att det finns en oöverstiglig klyfta mellan dem själva och det som Jesus visade med sitt liv, har kristendomen inte fyllt sin uppgift. Så länge som uppmärksamheten fokuseras på en naiv, romantiserad bild av den historiske personen Jesus som himmelrikets konung – Storpappa i himlen – i stället för på hans transpersonella Kristus-demonstration av hur man överbryggat klyftan mellan Gud och mänskligheten, har kristenheten inte fullföljt sin grundares avsikt att "bygga broar" – vilket borde vara kristendomens huvudmål. Det är intressant att detta tydligt bekräftas i den romerskkatolska traditionen, vars högsta auktoritet, påven, betecknas som Pontifex Maximus, som är latin för "högste brobyggaren". (Men återigen har de som upprätthåller denna tradition inte bevarat förståelsen av vad de upprätthåller.)

För närvarande är kristendomen benägen att begära blind tro och mekaniskt upprepande av ord och handlingar. Detta gör att folk känner tomhet och otillfredsställelse. Men den kosmiska kallelse, som vi människor har, kommer inte alltid att förnekas, trots de religiösa institutionernas okunnighet. Den helige ande, livskraften, kommer helt enkelt att gå vidare och skapa nya former samt lämna det föråldrade bakom sig.

Men om det inses att den mänskliga förmåga som Jesus demonstrerade, finns inom oss alla, om möjligheten att växa, så att vi blir gudalika, direkt upplevs av alla kristna såsom nyckeln till himmelriket, då kommer kristenheten att fylla sin uppgift genom att stimulera människor att utvecklas, förvandlas, stiga upp till en högre nivå. För vi är inte bara människor, utan människor i utveckling, vilka befinner sig mellan två världar, två tidsåldrar.

Det vidunderliga med oss, när vi blir medvetena om att vår natur är Gud, är att var och en av oss har en inneboende möjlighet att medvetet ta kontroll över sin egen utveckling, bygga sin egen bro och därigenom bli medlem av den nya tidsåldern, den nya mänskligheten. Som Johannes återgav Jesu ord under sin visionära upplevelse på Patmos: "Se, jag gör allting nytt." (Upp.21:5)

Genom paranoia

Under loppet av denna förvandling finns det stadier som kan karakteriseras med några enkla ord: *från orthonoia till metanoia genom paranoia*. Vi växer från orthonoia (vilket är det vanliga vardagliga egocentrerade sinnet) till metanoia (som är att vara Gudscentrerad, Gudsförverkligad) endast

Det kristna budskapet är en maning till oss att vara som gudar.

genom att gå genom paranoia, ett tillstånd, där sinnet är förvirrat (eg. fört åt sidan) och "ordnat på nytt" genom andliga övningar, så att en klar förnimmelse av verkligheten kan upplevas.

Konventionella västerländska psykologiskaläror betraktar paranoia som ett sjukligt sammanbrott. Det är det naturligtvis också många gånger, men om man ser det från det här aktuella perspektivet, behöver det inte alltid vara så. Det kan istället vara ett genombrott - säkerligen inte det slutliga genombrottet, men ett nödvändigt utvecklingssteg på vägen mot förverkligandet av Guds rike.

(Den andliga utvecklingens olika stadier har beskrivits väl i en utmärkt artikel av John T. Chirban med titeln "Developmental Stages in Eastern Orthodox Christianity", dvs Stadier i utvecklingen av österlandets ortodoxa kristendom. Artikeln finns i boken "Transformations of consciousness", dvs Förvandlingar av medvetandet, som redigerats av Ken Wilber m fl och utgetts av Shambhala Publications 1986.

Chirban skisserar stadierna sålunda: 1) Image, 2) Metanoia (omvändelse), 3) Apatheia (rening eller omvandling), 4) Light (illumination, upplysning) och 5) Theosis (förening med Gud). Denna mer precisa användning av begreppet metanoia är ett värdefullt klargörande.)

Paranoia är ett mentalt tillstånd, som man haft god förståelse för inom mystiska och heliga traditioner. De övningar som människor ägnar sig åt under ledning av en guru, mästare eller andlig ledare, har till syfte att underlätta vägen genom paranoia, så att den som upplever detta inte förlorar sig i den inre rymdens labyrint och blir ett olycksfall.

Eftersom de som grundat den västerländska psykologin och psykoterapien i stort sett inte haft någon erfarenhet av metanoia, har paranoia inte blivit fullt förstått i vår kultur. Det uppfattas mer som en förvirrad återvändsgränd än som en nödvändig förutsättning för högre medvetande. Man förstår inte att den förvirring, det obehag och lidande som upplevs i paranoia till stor del beror på att en illusion, egot, har krossats. Ju mindre vi håller fast vid den illusionen, desto mindre lider vi.

Emellertid har världens stora andliga system en god psykologisk förståelse för denna situation och har utvecklat metoder för att kureradenna genom att befria människor från deras falska jagbild, deras falska identitet.

Bort från egot

Det är ingen tillfällighet att samhällets exempel på ideal-människor inbegriper många helgon. Dessa självtranscenderade, gudsförverkligade människor har vördats av många skäl: för deras medkänsla, hängivenhet och allvar, deras inspirerade visdomsord, deras ädla arbete för världen. Vad har varit deras motivation? Jo, var och en av dem har på sitt eget sätt och från sin egen tradition eller kultur upptäckt den tidlösa hemligheten, sanningen i talesättet "Let go and let God". (Släpp efter och låt Gud komma in.)

När egokänslan är upplöst och känslan av det oändliga och eviga träder in istället för vår vanliga trånga självcentrering med alla dess flyktiga, otillfredsställande fantasier, finns det inte längre någon inre grund för fruktan, hat, ångslan, vrede, beroende eller begär. Istället verkar kos-

mos fullständigt harmoniskt genom oss - och kosmos är alltid i jämvikt, alltid i frid med sig självt.

Det kristna budskapet är i huvudsak en maning till människorna att vara allomfattande - en maning att bli kosmiskt medvetna. Det är inte främst en fundamentalistisk varning att akta sig för falska gudar, utan i stället en transcendental maning att vara medveten om sann gudomlighet. Det är en maning att sätta Gud i centrum av oss själva, inte genom blind tro utan genom insiktsfull medvetenhet, inte genom stelt fasthållande vid ritualer och dogmer, utan genom att älskvärt ge uttryck för kosmiska principer. Det är en maning till oss att "vara som gudar".

Sålunda kunde Jesus tala om det som kallas "den andra tillkommelsen" som tidsålderns slut, historiens slut, världens slut. Att vakna upp från illusionen om egot, från drömmen om ett världsligt liv, till en gudsmedveten verklighet innebär verkligen världens ände. Det är slutet på världen, men inte i form av en global förstörelse, utan som en transcendens av rummet, tiden och kausaliteten. För i verkligheten blir det ingen andra tillkommelse alls. Bibeln talar inte om två tillkommelser. Den arameiske forskaren dr Rocco Errico framhåller att den verkliga innebörden av orden "den andra tillkommelsen" är "Kristi tillkommelse". Detta bekräftas av ett avsnitt hos Matteus som berättar att Kristus aldrig lämnade mänskligheten: "Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände." (Matt.28:20)

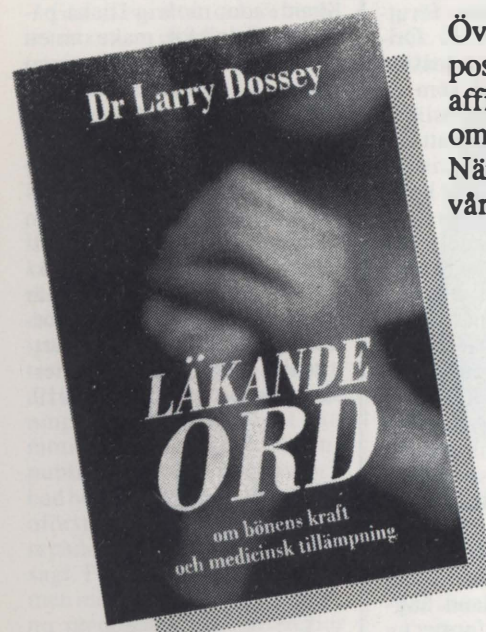
Sålunda blir Kristi slutliga uppenbarelse en världsomspännande *andlig* uppenbarelse, fri från alla fysiska begränsningar. Ericco skriver: "Vid den tiden kommer det mänskliga medvetandet att ha höjts till en sådan andlig nivå att varje öga enbart ser det som är gott. Människan kommer att förverkliga det andliga livet och himmelriket, och när Kristus kommer, känner hela världen igen honom. Guds rike kommer att vara förverkligat och världen redo att ta emot honom. (Rocco Errico: "Light from the language of Jesus", Science of Mind, juni 1981, s. 39.)

Idag befinner sig världen kritiskt nära en global förintelse. Men ett problem kan inte lösas på den nivå där det skapats. Lösningen på denna kris är uppvaknande till en högre medvetenhet. Det vill säga lösningen på den gamla tidens problem kommer inte att finnas i den gamla tidens medvetandetilstånd, vilket skapar tiden, frestelserna och svårigheterna: egot. Den enda vägen ut ur det gamla och in i Guds rike, den enda vägen ut ur vår riskabla världssituation och in i en ny tidsålder är en förändring av medvetandet, ett överskridande av den falska jagkänslan, där allt destruktivt mänskligt beteende har sin rot. Endast metanoia - genombrottet för Kristus inom oss - kan ge oss möjlighet att se verkligheten klart och kunna skapa en upplyst global kultur. Och det var precis det som Människosonen visade oss.

Framställningen ovan är hämtad ur boken "What is Enlightenment?", utgiven av John White. Boken innehåller för övrigt kapitel av bland andra Sri Aurobindo, Roger Walsh, Ken Wilber, Gopi Krishna och J. Krishnamurti.

Övers. Stina och SM.

Den bäst bevarade hemligheten!

Vackert inbunden, 261 sidor.

Över 300 vetenskapliga undersökningar visar klart och entydigt att bön och positiva tankar har effekt. Läkaren Larry Dossey menar att bön och positiva affirmationer borde användas mer inom sjukvården. Det råder inget tvivel om att detta är en av de mest bevarade hemligheterna, säger Larry Dossey. När vi fullt ut accepterar tankens kraft och att vi kan hjälpa oss själva och våra medmänniskor med bön, så kommer verkligheten att se annorlunda ut.

Posta din beställning till Energica Förlag, Box 8, 794 21 ORSA. Telefonorder dygnet runt: 0250-424 40.

☐ Ja, jag beställer "Läkande Ord" av dr Larry Dossey för specialpriset 290:- plus postens avgifter 22:- totalt 312:-

Namn.....

Adress.....

Postnr.....Ort.....

"Hela världen är en rad underverk,
men vi är så vana vid dem,
att vi kallar dem vardagliga." H.C. Andersen

Mitt namn är Franz Schwabe och jag har härmed nöjet inviga dig i den levande magins förtrollande värld!!!

Gör följande enkla experiment: Fäst en cirka 2-3 decimeter lång sytråd i en ring eller ett gem. Lägg tidningen uppslagen på bordet och låt ringen/gemet dingla strax ovan mittvecket. Håll handen *absolut* stilla - tänk I-N-T-E-N-S-I-V-T att ringen/gemet skall pendla fram och åter längs vecket. Strax får din "tankekraft" pendeln att svänga! Mer om detta längre fram!

För i tiden, då jag ännu höll seanser för mina klienter, kom de beprövade TAROT-korten, **DE 22 STORA ARKANA-HEM-LIGHETERNA**, ofta i bruk. Denna urgamla spådomsmetod kan jag på det varmaste rekommendera. Efter många års skrivar- och ritarmöda föreligger nu boken (jämte tillhörande kortlek)

LEVANDE MAGI: Tarot - den kabbalistiska nyckeln till hemlig kunskap om framtiden

redo att sprida sina magiska kunskaper. Priset för LEVANDE MAGI: TAROT (om 139 sidor) är 310:- Du kan emellertid få boken GRATIS! Åter till pendeln! Min nyaste bok heter

LEVANDE MAGI: 34 magiska besvärjelser att nå framgång och lycka... hur du får dina hetaste önskningar uppfyllda!!!

Visst fick du pendeln att svänga... Drag nytta härav! Allt du behöver veta står i kapitlet **Pendelmagi - Idéomotorik**. OBS! Detta blott en

av trettiofyra "besvärjelser". Och långt ifrån den märkligaste... Vad sägs till exempel om: **Kinesiska oraklet I Ging**, Minneskonst, **Ljus som läkemedel**, Svart magi, **Helbrägdamagi**, Grafologi, **Astrologi**, Det matematiska beviset för Guds existens, **Recept på kärleksdryck** med mera.

Boken som handlar om erfarenheter och rön, som förunnats mig under ett snart 75-årigt, händelserikt liv har blivit väl mött:

"...en enda av dina 34 metoder har på kort tid inneburit en revolutionerande förbättring av mitt liv. (-) Rekommenderar dina förtrollande besvärjelser till alla jag möter." A.N.

"...inget hade hjälpt, vare sig akupunktur, hypnos eller annat... Efter att ha följt dina enkla råd i "Rök dig till hälsa och välbefinnande" är jag numera belåten icke-rökare. (-) Tack, stort tack." A.L.

LEVANDE MAGI: 34 magiska...

(som är på 229 sidor) kostar 396:-

OBS! LEVANDE MAGI: TAROT... medföljer GRATIS! Korten DE 22 STORA ARKANA bifogas! Pbstens avgift ingår i priset - vid förskotts betalning är priset 360:- allt i allt. OBS! Du har full returrätt inom 10 dagar! Gör magin till din lydige tjänare!

Ring skriv eller faxa:

Författare, konstnär och astrolog Franz Schwabe

Åsgärdevägen 43 - 121 31 Enskededalen

Tel: 08-649 51 96 Fax: 08-649 54 56

En kvinna minns sitt tidigare liv

Fallet Shanti Devi är tydligen en av författaren Sture Lönnerstrands största upplevelser. Han har träffat denna indiska kvinna samt brevväxlat med henne och blivit en god vän. För decennier sedan skrev han i tidningar om Shanti Devi. Nu har han på Larsons förlag gett ut en redogörelse i populär stil för fallet, så som han känner det. "Jag har strävat efter att ge en så sann och levande bild som möjligt av vad som hänt i 'fallet Shanti Devi'", skriver han. Boken har titeln *Shanti Devi, en berättelse om reinkarnation* och är på 176 sidor.

Lönnerstrand är reporter, inte vetenskapsman. Det vetenskapliga värdet hos boken är lågt. Men berättelsen är onekligen levande.

Sture Lönnerstrand anser att fallet Shanti Devi är ett bevisat fall av reinkarnation. Många av hans läsare håller säkert med honom. De ser inte de vetenskapliga problemen, utan förenklar frågeställningen. Det är ännu outrett hur "minnen" av dethärslaget uppstår. Professor Ian Stevenson, som är en pionjär inom reinkarnationsforskningen, nämner ESP, exempelvis telepati plus personifikation, som en tänkbar förklaring.

I flera fall ser man, nämner Stevenson, att det har funnits en personlig kontakt mellan barnet, som minns, och någon medlem av den tidigare familjen. Information kan ha överförts genom ESP till barnet och lett till att barnet uppfattat sig som identiskt med en person som tidigare levte.

Stevenson nämner som ett exempel på detta just fallet Shanti Devi. "Jag har fått veta", skriver han (Twenty Cases, sidan 306) "att den tidigare inkarnationens make ofta

reste från sin hemstad (Mathura) till Delhi för att köpa tyg till sin butik. Och medan han var i Delhi brukade han besöka en favorit-godisbutik, som var belägen endast några meter från Shanti Devis hem. Hon såg honom där en gång, när hon gick förbi på väg hem från skolan. Jag har intrycket att ju mer man tränger in i dessa fall desto mer sannolikt är det att man till slut hittar en person, eller flera, som har känt båda familjerna eller, om det inte är så, har varit bekant med båda trakterna och som därför kan ha varit en telepatiskt länk mellan den tidigare personlighetens familj och den nuvarande personlighetens. Jag lutar åt åsikten att vi bör medge denna möjlighet för samtliga fall och överväga vad som talar för telepatihypotesen..."

Stevenson diskuterar en rad tänkbara olika förklaringar till fall av reinkarnationstyp. Bäst stöd finner han för reinkarnationshypotesen, men han skriver ingenstans att den är bevisad.

Parapsykologen professor Martin Johnson har uttalat att det idag är svårt att se hur ett vetenskapligt bevis för reinkarnation skulle se ut. Jag håller med honom.

Jag menar inte att Lönnerstrands bok är ointressant. Den kan tjäna som en spännande introduktion till reinkarnationsämnet. Men den är inte skriven med vetenskapligt förstånd och den innehåller flera kommentarer som knappast är riktiga, såsom att reinkarnationsläran i flera hundra år var en del av den kristna förkunseln. (Som jag försökte visa i Sökaren nr 4 i år kan det knappast ha varit så.)

Lönnerstrand påstår att reinkarnationsläran förbjöds på ett kyrkomöte i Konstantinopel på 500-talet. Texten skall ha lytt som följer: "Var och en som stöder den mystiska framställningen om själens tidigare tillvaro och dess av följder (karma eller lagen om sådd och skörd) utstakade återkomst ska vara fördömd (anathema)."

En engelsk översättning finns i Head och Cranstons stora bok om reinkarnationsläran (Reincarnation: the Phoenix Fire Mystery). Där lyder texten: "If anyone assert the fabulous pre-existence of souls, and shall assert the monstrous restoration which follows from it: let him be

anathema." (Övers.: Var och en som förfäktar den ihopdikade läran om själarnas förutillvaro och det avskyvärda återupplivande, som följer därav: må han vara bannlyst.) Det man vände sig mot var tron på själarnas förutillvaro, som lärdes av Origines, en inflytelserik kristen tänkare. Att därmed som en följd även reinkarnationsläran bannlystes innebär inte att den var vanlig i den tidiga kristendomen. Hade man velat komma åt reinkarnationsläran – själarnas ständiga återfödelser på jorden – skulle man ha formulerat sig på annat sätt. Men det behövdes tydligen inte, eftersom reinkarnationsläran inte hörde hemma i kristendomen.

Att kyrkomötet i Konstantinopel inte alls hade en reinkarnationslära i tankarna visas av andra bannlysande ord därifrån. Enligt Head och Cranston sägs det på ett ställe: "Om någon säger att Kristus... hade olika kroppar och olika namn... en ängel bland änglar... (uppträtt i olika former)... och slutligen tagit kött och blod liksom vi... må han vara bannlyst." Det som fördöms i den texten är tron att Kristi mänskliga skepnad är den sista av många olika livsformer han haft – det antyds inte att det finns en lära, enligt vilken själarna återföds till ständigt nya jordiska liv. (Se även sidan 12!)

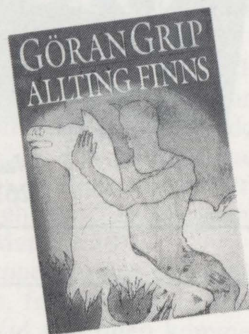
Jag anser att det ger en allvarlig sökare mer att ta del av vetenskapliga forskares fallbeskrivningar än en journalists redogörelse. Varför, Robert Larson, inte låta översätta även ett urval ur Stevensons arbeten? Det vore en god gärning. På danska finns en förkortad version av "Twenty Cases".

SM

För Bibliotekstjänst har Nils-Olof Jacobson skrivit följande recension:

Flickan Shanti Devi föddes i Delhi den 11 december 1926. Från fyra års ålder talade hon alltmer om minnen av ett tidigare liv som gift kvinna i Madhura (död den 25 september 1925). Hennes påstådda tidigare familj kunde senare identifieras, och hon reste med en undersökningskommission till Mathura. Hon kunde peka ut sin tidigare miljö och sina släktingar och omtala privata förhållanden hos dem. Boken

bygger på officiella handlingar, intervjuer med inblandade personer och Sture Lönnerstrands långvariga personliga kontakt med Shanti. Han berättar engagerande och livfullt om händelserna, bl.a. hur Shanti som nioårig flicka påminner "sin" f.d. make om ett äktenskapligt snedsprång som han trodde hans avlidna hustru aldrig visste om. Boken avslutas med ett kapitel om reinkarnationsläran och dess betydelse. Förf. anser att fallet bevisar reinkarnation. Även om det förblir en trosfråga är fallet Shanti Devi ett av de märkligaste i sitt slag. Boken är lättläst och kräver inga förkunskaper. Några foton i svartvitt illustrerar. Sture Lönnerstrand är journalist, född 1919.

Allting finns, men vad betyder det?

510 sidor anteckningar om sitt liv har 49-åriga läkaren Göran Grip utgett på Forum. Boken är "Allting finns". Det är delvis självutlämnande minnen.

Görans livsattityd är att observera vad som finns – och gärna begagna sig av det – men sällan försöka komma underfund med vad det betyder. "Allting finns, men ingenting betyder något", brukar han säga. Han är iakttagaren, registreraren, men han tolkar ingenting. Allting får vara vad det är, utan hans försök att förklara.

Han berättar exempelvis om egna regressioner till tidigare liv för olika terapeuter – trots att han inte tror på reinkarnation – men han drar inga slutsatser, redovisar ingen övertygelse. Eftersom han inte tror på återfödelse, har han tydligen inte känt det angeläget med en kritisk diskussion kring regressionsupplevelser, men han berättar utförligt om flera. Han konstaterar dock att tidi-

gare liv-upplevelser, både sådana som kommer spontant och sådana som sker under hypnos, inte är något bevis för reinkarnation. Flera olika tolkningsmöjligheter finns.

Göran berättar också bland annat om en egen nära döden-upplevelse som barn, när han träffade och undervisades av en ljusgestalt i andevärlden, och om en upplevelse av frigörande andning med Stanislav Grof.

Han har även varit i Indien hos en religiös rörelse som kallas Brahma Kumaris. Vid ett tillfälle åhörde han ett föredrag av en indisk man, som tydligen var obekant med västerländskt tänkesätt. Indiern utsade en rad absoluta sanningar utan att på något sätt motivera sina utsagor. När en i publiken avbröt honom och bad honom förklara, tittade han oförstående på denne och upprepade exakt vad han tidigare sagt. Frågeställaren var envis, men indiern sa samma sak igen, nu med höjd röst. "Men hur kan du veta att det förhåller sig så?" undrade västerlänningen. Då gick det slutligen upp ett ljus för indiern, som tycktes förstå innebörden i den konstiga frågan. "Därför att Gud har sagt det!" svarade han tillslut.

Göran gjorde i Indien också några lustiga experiment med telepati eller psykisk påverkan. Han tittade på en person som satt några bänkrader framför honom – och genast vände sig denne om som om han känt sig iakttagen. Experimentet lyckades gång på gång med indier, men sällan med västerlänningar.

För övrigt finner vi i boken namn som Ronald Laing, Carlos Castaneda, Raymond Moody, Elisabeth Kübler-Ross och A Course in Miracles.

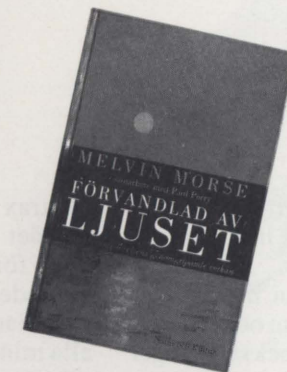
Göran Grip är övertygad om att "tillvaron är mer än vad man kan se och ta på", men han är inte spekulativt lagd och söker inte efter förklaringar (kanske medveten om att man lätt kan lura sig själv med sina egna tankar) men samtidigt tar han upplevelser av ovanligt slag på allvar som en del av livet.

Men Göran Grips bok handlar inte bara om händelser inom det paranormala upplevelseområdet, utan om hela hans liv, om barndomen och om verksamheten som läkare. Och han har inte svamlat sig igenom sina 510 sidor. Det är en

välskriven och intelligent bok, intressant sida upp och sida ned.

SM

Du har chans att erhålla ett gratisexemplar av Göran Grips bok. Se meddelande på sista sidan!

Kunskap om döden?

"Miljontals människor har haft en nära döden-upplevelse." Det är de första orden i den amerikanske barnläkaren Melvin Morses bok *Förvandlad av Ljuset*, som i år getts ut av Natur och Kultur i en översättning av Göran Grip.

En huvudtes i boken är att praktiskt taget alla som haft en nära döden-upplevelse och erfart ljuset har *förvandlats* av sin upplevelse. Det är karakteristiskt att de befriats från sin dödsrädsla, fått livsglädje och verksamhetslust. Många blir mer kärleksfulla och omtänksamma. De tycker att de fått kunskap om döden.

Det som de sett, har förvandlat dem. "Vi är alla delar av ett stort, levande universum", säger en nära döden-upplevare. "Jag var Ett med Alltet, med hela kosmos", säger en annan. "Att dö var att vakna till en oändlig klarhet", säger en tredje. Många vill inte återvända till jordelivet, sedan de hamnat i den andra verkligheten och upplevt ljuset. Men de får veta att de måste vända tillbaka, eftersom de inte har slutfört sina uppgifter på jorden.

Det centrala i upplevelsen är ljuset. Ibland uppfattas detta som Gud och sägs utstråla omätlig kärlek.

Melvin Morse anser det klart att nära döden-upplevelserna är knutna till högra tinningloben, men de är "verkliga" och inte hallucinationer orsakade av mediciner eller av

den naturliga dödsprocessen. Ljuset står i en klass för sig. Det kommer utifrån och förknippas inte alls med högra tinningloben.

Men kan inte upplevelserna av ljusvarelse, mötet med döda anhöriga osv vara spontana, omedvetna fantasiskapelser? Några ser Jesus, andra Buddha osv beroende på vilken religiös tro de har. En nära döden-upplevare mötte Elvis Presley på andra sidan. (En gång i livet hade hon hälsat på Elvis.) Nära döden-upplevare i Mikronesien berättar om en himmel som liknar en stor, upplyst amerikansk stad.

Är det inte så att medvetandet i det okroppsliga tillståndet skapar sina egna omgivningar? Så har ibland påståtts av spiritualistiska medier. Men Melvin Morse menar i stället att upplevelserna *tolkas* i överensstämmelse med personens tro: en kristen *tycker* sig se Jesus, en buddhist Buddha osv.

När jag läser om nära döden-upplevelser, känner jag mig vara nära människolivets yttersta gränser, där svaret på dödens – och livets – gåta finns på den andra sidan. Ändå är jag inte fullt så optimistisk som doktor Morse om tolkningen av upplevelserna. Jag tycker inte man kan säga att de verkligen ger kunskap om döden. Jag menar att ett vetenskapligt svar på frågan vad dessa upplevelser betyder inte existerar. Det är fullt möjligt att det rör sig om inre världar, fantasivärldar.

Det är en lång rad fall som Morse berättar om. Upprepningarna är många. Framställningen kan läsas till andlig uppbyggelse av dem som känner för det.

För mig är dessa mänskliga erfarenheter ytterst intressanta och även litet uppmuntrande.

SM

En disputation 1611

Kjell Lekeby har gjort en stor kulturgärning genom att översätta och kommentera Martinus O. Stenius' *Disputation mot Astrologin* (Pleiaderna, Stockholm 1993). Boken kan köpas direkt från förlaget, telefon 08-668 20 57.

M. O. Stenius var professor i astrologi 1611-1639 vid universitetet i Uppsala. Den dis-

putation som nu för första gången har översatts från latin till svenska ägde rum den 8 december 1611 klockan 7 på morgonen. Den tryckta boken var på 22 sidor och utgjorde ett slags motsvarighet till våra dagars doktorsavhandlingar. Disputationernas syfte var att låta studenterna på latin öva sig i försvaret av en tes. Respondenten i detta fall var Erik Johan Prytz från Arboga och som ordförande satt Martin Olav Stenius. I dag skulle alltså Prytz ha stått som författare men Lekeby anser i sitt över 50 sidor långa och mycket givande förord att Stenius var den verkliga författaren. Detta är inget förvånande. Förr i tiden var det ingalunda ovanligt att professorn i ämnet skrev avhandlingarna åt sina studenter.

Disputationen är uppdelad i 54 numrerade punkter. Slående är att många av de argument som riktas mot astrologin i dag återfinns i denna tidiga 1600-talsdisputation, t.ex. tvillingargumentet och åberopandet av olika bibelcitater.

Medan själva disputationen är ett tillbakavisande av astrologin som vetenskap, tar Lekeby i sitt förord inte ställning vare sig mot eller för astrologin. Boken är klart läsvärd som kulturhistoriskt dokument.

Rolf Ejvegård

En inre röst talar

Solrosens Förlag i Västerås har gett ut en bok av May Hedlind med titeln *Människans vandring på jorden från Atlantis och Mu till vår tid*. Den består av påståenden över 251 sidor om människans historia – alltså sådant som historikerna annars brukar upplysa oss om.

Men May Hedlind hämtar inte informationer ur historieböcker på vanligt sätt. Hon hör i stället en röst som leder henne i studiet och förståelsen av Bibeln och andra böcker. Hon menar att det är olika väsen från gudomliga sfärer som meddelar sig. Genom sitt "andliga öra" har hon fått svar på många frågor, och omsider har hon samlat allt som hon sålunda fått veta i en bok, därtill manad och ledd från andliga sfärer.

SM

Ett avsnitt ur Göran Grips bok "Allting finns" (Forum 1994). Recension på sidan .

Text: Göran Grip

Daniel Muller lärde mig nå ner i labbet.

Man sluter ögonen, räknar sakta ner sig från tio till ett och åker hiss neråt. Vid ett är man nere i labbet, den plats inom sig där man kan ställa till rätta saker och ting inom sig själv, få kontakt med andra människor och avlägsna platser och under vissa omständigheter påverka vad som kan hända.

Två gånger om dagen gick jag ner i labbet. Daniel hade hjälpt mig att installera mina två rådgivare, en kvinna och en man. Kvinnan presenterade sig till min häpnad som den Heliga Birgitta och mannen, som först var osynlig och som så småningom visade sig

Göran Grip. Foto: Lennart Hallström.

Labbet

vara en äldre, nästan skallig man med vänlig utstrålning, talade inte om vem han var.

Nere i labbet kan man be om råd, söka lösningar på problem och mycket annat. Men labbet lever också sitt eget liv bortom ens vilja och bortom ens egen uppfinningsförmåga.

Agneta och jag hade bestämt oss i december för att separera, och jag satte igång med att söka efter en lägenhet. Jag ville inte sätta mig i skuld för en bostad, och därmed var det svårt att få tag på något. Jag svarade på några annonser och bad sjukhuset om hjälp utan resultat. Efter ett par månaders misslyckade försök, medan Agneta blev alltmer irriterad, bestämde jag mig för att försöka ordna en lägenhet via labbet. En dag i mars gick jag ner i labbet och tänkte ut vad jag ville ha för lägenhet: tre rum, öppen spis, arbetsrum med fönster åt norr, så att jag skulle kunna arbeta med datorn utan att bli störd av solen, trevlig utsikt, bra stadsdel, skaplig hyra. Jag satte igång att koncentrera mig på en sådan lägenhet, försökte se den framför mig, lockade och ropade på den. Samtidigt var jag noga med att inte investera några förhoppningar eller någon prestige i den.

Efter ett par veckor hade inte någon lägenhet dykt upp, och det slog mig att Daniel hade sagt att man måste vara mycket konkret för att sådana här saker ska fungera. Jag måste bestämma mig för ett datum, tänkte jag en dag medan jag var nere i labbet. Den 15 april, drömde jag till med. Den 15 april ska jag få den här lägenheten.

I flera dagar koncentrerade jag mig på 15 april och lade det till listan på alla de andra önskemålen. Efter någon vecka såg jag i almanackan att den 15 april var påskdagen. Inte skulle väl någon erbjuda mig en lägenhet på påskdagen. Och för övrigt jobbade jag hela påskhelgen.

*Oh Lord, won't you give me
a color TV.
I'll wait for delivery
each day until three.*

Efter Janis Joplin

Strax före påsk frågade jag i labbet om det var något särskilt jag måste göra för att få lägenheten. Jag fick beskedet att jag skulle "fråga".

Redan helgen före påsk frågade jag alla mina arbetskamrater om de kände till någon ledig lägenhet åt mig. Det var det ingen som gjorde.

Sen kom påskhelgen och redan på påskafton började jag fråga mina arbetskamrater efter en lägenhet. Framåt eftermiddagen hade jag frågat allesammans utan resultat.

Så kom påskdagen, den 15 april. För ordningens skull frågade jag mina arbetskamrater omigen och lägenheten och fick naturligtvis inget napp.

Tjugo i fem, strax innan jag skulle gå hem, ringde en sköterska efter mig och bad mig komma och söva. Söva? Men vi hade ju redan sövt sista patienten. Nej, det fanns en kvar.

Medan vi sövde ner patienten sa undersköterskan någonting på skoj till mig på vilket det passade bra för mig att svara:

– Och du har förstås ingen lägenhet som jag kan få flytta in i?

Hon skrattade, men brydde sig inte om att svara, för jag hade redan frågat henne om lägenhet två gånger den dagen.

Men i ett hörn stod en medicine kandidat som jag tidigare växlat några ord med, som sa:

– Jag känner en kille som snart ska flytta ur sin lägenhet. Det är en stor tvårummare. Med öppen spis. På Norrlandsgatan.

Jaha, tänkte jag, utan triumf och egentligen utan förvåning. Här kommer den. Tack!

Nu bor jag här. Den är inte exakt som jag beställde den, men jag är inte missnöjd. Det är bara två rum. Och arbetsrummet ligger inte rakt i norr utan i nordväst, men solen stör mig inte och det är huvudsaken. Och det finns öppen spis, utsikten är fin och hyran dräglig.

Replik om "Fantomubåtarna"

Bästa Sven Magnusson: Ända sedan min tid som chefredaktör för "Det Okända" har jag misstänkt att du varit svartsjuk på mig, haft litet självförtroende och egenvärde och det har jag nu fått bekräftat – både genom ditt senaste agerande och genom en bok av Matthew Manning.

När du elakt och utan tillstymmelse till konstruktiv kritik recenserade min ett år gamla bok "Fantomubåtarna", hade du inget annat syfte än att provocera mig, och du förväntade dig till och med att jag skulle skälla ut dig när jag ringde och ville veta om du verkligen hade skrivit en sådan recension, som det sas mig.

I sin bok "Din Inre Kraft", Isis Förlag 1992, skriver Matthew Manning på sidan 19:

"...kritik...är ett annat sätt att uttrycka svartsjuka. Kritik kommer ofta från dem som själva har litet självförtroende och egenvärde; den olyckliga, tyngda personen är ofta kritisk".

Många beskriver dig som just "olycklig" och "tyngd" och antagligen är det någonting från barndomen som gör dig till den svärmodiga människa du är, Sven Magnusson. Men det finns hjälp att få. Både inom skolmedicinen och den alternativa läkekonsten – men du är kanske rädd för vad som skulle komma upp till ytan?

Med vänlig hälsning
Jan-Ove Sundberg

"Texas" Sundberg!

I din debutbok "Fantomubåtarna" anger du källor till dina uppgifter. Det är bra. Men det räcker inte. Kritisk källvärdering måste naturligtvis också finnas. Kritiklöst använder du exempelvis Vincent Gaddis som källa. Du upprepar hans uppgifter i ordalag som att det var så. Men Gaddis får räknas till de ovederhäftiga sensationsskribenterna. Han är en av dem som skapat myten om Bermudatriangeln. Brad Steiger måste också betraktas som en opålitlig skribent och olämplig som källa.

På några ställen upger du den engelska UFO-tidskriften

Denna trubbnästa person är Jan-Ove Sundberg som han såg ut för flera år sedan, när Sökarens redaktör gjorde ett reportage om honom i hans egenskap av chefredaktör för Det Okända.

Flying Saucer Review som källa, och du nämner årgång och nummer men inte författare. Flying Saucer Review, som jag förr prenumererade på, skrev om en massa fall, men de var mycket sällan väl undersökta.

Källor som Saga, Fate, Man's Illustrated och The Unexplained återges okritiskt.

Enligt min mening hade det sett mycket bättre ut om du nämnt dina källor i den löpande texten i stället för de bestämda påståendena att det var så och så samt hänvisning till en källförteckning i slutet av boken. Exempel: I Expressen rapporterar N.N. 820316

att... Ivan Sanderson skriver i sin bok...på sidan...att... Samt en kort beskrivning av vem Sanderson var. Den ständiga och omotiverade påståendeformen stöter en allvarsam läsare.

Till sist: Matthew Mannings åsikter om "kritik" gäller knappast offentlig kritik, såsom litteratur-, konst- och musikkritik. (Bedömning av böcker hör till genren litteraturkritik.)

Ditt försök att göra en psykologisk beskrivning av mig är misslyckat. Men kanske ger ditt brev en rätt god bild av dig själv.

SM

Siare, ohoj!

Till nordiska astrologer och siare:

Vill ni delta i ett litet försök och visa vad ni kan? Gör då några förutsägelser för år 1995 gällande märkliga händelser eller kända personer! Undvik diffusa och mångtydiga uttalanden. Var så klar och precis som möjligt. Skicka era uttalanden till Sökaren helst före slutet av detta år.

Vi publicerar inte era spådomar i förväg, men de bevaras på redaktionen. När 1995 gått till ända, kommer publicering att ske. Dokument som visar att ni haft rätt får ni själva ta fram i form av exempelvis tidningsklipp.

(Mina egna födelsedata lämnas ut vid anmodan.)

Belöningen, om ni lyckas, blir ovansklig ära. Om ni misslyckas... ja, då kan ni ev. söka medlemskap i det världsomspännande Falsa profeters förbund!

Lycka till!
SM

KALENDERTIPS DEVA

5 december, 19.00. Hans Ljungqvist: *Jung och astrologin*. Om astrologin i ljuset av sagans och symbolernas förvandlande kraft enligt C. G. Jung.

8 december, 19.00. Kay Pollak: *Rakt in i själen – om mod, moral och rädsla*. En humoristisk, tankvärd och upplevelseinriktad kväll i ljuset av bl a A Course in Miracles.

12 december, 19.00. Tim Finucane: *Ki, chi och andra "mystiska" krafter*. Vi kan upptäcka vår ki/chi-kraft på bara några minuter och sedan enkelt utveckla den.

12 december, 19.00. Eva Callmin: *Andningens helande kraft*. Andningsövningar från olika kulturer, där andningen används för att förhöja medvetandet och förlösa inre spänningar.

13 december, 19.00. Christel Eklöf: *Vägar till stillhet och kärlek*. I alla stora andliga traditioner finns meditationen som ett redskap till att nå kontakt med människans inre väsen.

15 december, 19.00. Lotten Odh: *Delfinen – intelligent medresenär*. Intelligent och märkliga djur. Bildvisning.

20 december, 19.00. Johan Wretman: *I nuet finns all kunskap vi behöver*. Genom att glömma oss själva kan vi kanske få en ordlös upplevelse av det djupare syftet med våra liv.

21 december, 19.00. Jim Sandlund och Viveke Saxe: *På tröskeln till en ny tidsålder*. Vad är auran, och är det möjligt att fotografera den? Under kvällen kan man få auran fotograferad.

29 december, 19.00. Peter och Lena Laséen: *Levande relationer*. Hur kan vi uppnå närhet och glädje i våra relationer? Utgångspunkt: A Course in Miracles.

2 januari, 19.00. *The forgotten song – video om A Course in Miracles*. Den fascinerande historien om Mirakelkursens tillkomst.

3 januari, 19.00. *The song remembered – video om A Course in Miracles*. Vi möter människor som förändrat sina liv genom mötet med Mirakelkursen.

9 januari, 19.00. Mikael Gejel: *Insikt och extas – den nordiska schamanismens grunder*. En djupdykning i den nordiska schamanistiska traditionen.

Deva, Dalagatan 30, 113 24 Stockholm. 08-32 66 20.

Finns det ett liv efter döden?

Vårt svar på frågan om vi överlever döden, kan vara avgörande för vår trivsel och vår livsmening.

Text: Sven Magnusson

Överlever själen kroppens död? Om man vill försöka besvara denna betydelsefulla fråga, är det viktigt att analysera den.

Man bör skilja mellan *fortlevnad* och *odödlighet*. Många talar om "själens odödlighet" så snart de finner belägg för att själen lever vidare efter döden. Men om en själ överlever kroppens död, betyder det inte att den måste vara odödlig. Det kan ju vara så att den lever vidare under en viss tid men till sist utplånas eller smälter samman med en större verklighet - så som den lilla droppen blir ett med det stora havet.

Vad är då själen? Det är ingen lätt fråga att besvara. Den kan analyseras på olika sätt. Men vi kan exempelvis i princip skilja mellan *medvetandesubstansen*, som kan uppfattas som själens botten, och dess innehåll, som är *tankarna*, vilka bildar vår personlighet. Det kan tänkas vara så att botten i oss är odödlig, till skillnad från den individuella personligheten, som är tillfällig. Medvetandesubstansen kan tänkas vara tidlös, vilket skulle betyda att den har evig existens och alltså inte kan dö. Kanske är den allas vår gemensamma existensgrund och tillika själva världsgrunden, vilken inte existerar i tiden - i stället existerar tiden i grunden såsom något sekundärt. Kanske är våra individuella jag bara tillfälliga bildningar i den men-

tala eviga grunden för hela verkligheten.

När någon tänker, eller känner, att "jag är odödlig", är det kanske närvaron i hans inre av den eviga världsgrunden som inger honom tanken.

Det kan vara svårt att tänka sig att den individuella själen med alla dess egenheter är tidlös: den tycks ju ha blivit till som en ström av mentala fenomen, knutna till en bestämd kropp och begränsad av kroppens sinnen - och hur kan det som inte alltid funnits, ha fått egenskapen odödlighet? Endast det som "alltid" existerat, kan väl vara odödligt.

Det är inte självklart att själen (psyket, tankeströmmen i medvetandet) är ett sammanhållet jag av minnen och egenskaper. Psykologisk och parapsykologisk kunskap visar att psyket består av medvetande och undermedvetande (och kanske övermedvetande) och att det kan splittras i en primär personlighet och sekundära personligheter. Själen tycks vara delbar!

Bevisfrågan

En viktig fråga i sammanhanget är också: vad är bevis? Vi kommer litet till mans ihåg geometrin i skolan, där ett resonemang slutade med orden "vilket skulle bevisas". Bevis hade man, när man tydligt insåg att det bara

fanns *en* lösning. Bevis har man också inom livssynsområdet när man klart förstår att endast *en* lösning finns, *ett enda* riktigt svar på en fråga. Då måste alla andra svar vara felaktiga. Råder det någon berättigad tvekan om att en viss lösning är den enda möjliga, då föreligger inget bevis.

Saknar man bevis, får man nöja sig med tro. Man kan också avstå från att tro: man säger då att detta tar jag inte ställning till. En tro innebär alltid ett risktagande. Många kan i den situationen tycka att det känns bäst att, som det heter, uppskjuta omdömet.

Är det rimligt tro på fortlevnad?

Är det rimligt att tro på någon form av liv efter döden? Vi har fall av reinkarnationstyp, där människor tycker sig minnas ett tidigare liv, och vi har nära döden-upplevelser, där människor upplevt att de tillfälligt trätt över dödens tröskel, och händelser där människor upplevt kontakt med döda. Dessa erfarenheter är ytterst intressanta, men bevis för fortlevnad utgör de inte, eftersom vi inte kan nå en absolut övertygelse att ingen annan lösning än fortlevnad kan vara den rätta. Möjligen utgör upplevelserna visst *stöd* för överlevnadstanken. ➤

Holotropisk Andning

Gruppsession 1 lördag/månad

Eva Cállmin Jana LaLanne
08-644 67 70 08-93 65 40

Den omedelbara, naiva inställningen till döden är väl den att när vi ser att kroppen är död, så förstår vi att även själen är död, eftersom själen var förenad med kroppen som dess medvetande. Men vi kan inte med visshet påstå att själen inte kan leva vidare. Det är inte otänkbart att själen - eller vissa aspekter av den - återkommer i en rad nya fysiska kroppar: reinkarnation. Vi bör vara öppna för den möjligheten. Existensen av en andevärld kan heller inte uteslutas. Idén himmel/helvetet är det svårare att finna stöd för; det tycks här röra sig om enkla religiösa föreställningar om belöning och straff.

Framför allt bör vi inse att vi faktiskt vet väldigt litet om verkligheten. Vår kunskap om världen, där vi lever, består ju mest av luckor. Den filosofiska materialismen säger att kosmos grundsubstans är materia och att det andliga är en biprodukt, som bildats under utvecklingen. Den filosofiska spiritualismen däremot anser att ande/medvetande är kosmos grundsubstans och att materien är "tankar" i medvetandet.

Vi tänker med liten hjärna i ett gigantiskt universum. Verklighetens sanna natur kommer vi inte åt. Men för min del gissar jag att det som djupast är jag, verkligheten i botten av mitt väsen, är tidlöst och samma som andra levande varelsers botten. Det är väl en intuitiv uppfattning.

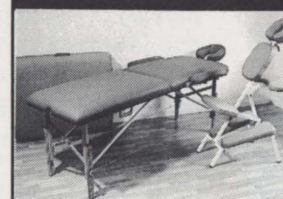
SM

Kontakt

40-årig naturtillsyningsman söker ett skogsrå. Intressen: allt mellan himmel och jord. Svar till "Heimdal", Sökaren f.v.b.

Jag är en kvinna på 49 år i Stockholm som söker nya vänner. Jag är andligt intresserad, är djupt imponerad av A Course in Miracles. Tror på tankens kraft, fascinerar av indianer, är intresserad av aromaterapi och psykologi. Gillar även att gå på bio, teater, lyssna på musik och se konst. Älskar att krypa upp i soffan med en god bok. Skriv svar till "Stenbockskvinna", Sökaren f.v.b.

MASSAGEBÄNKAR & -STOL

Ring eller skriv för prospekt!

Vitaform
Alekärrsvägen 30
445 56 Surte
Tel 031-98 34 77

Böcker av Sri Chinmoy

Sri Chinmoy är en vishetslärare från Indien som undervisar i meditation. I sina böcker berättar han om den andliga dimensionen och hur man ska leva för att göra andliga framsteg. Gratis boklista kan beställas från:

Aum Förlag
Tuvångsvägen 7
756 45 Uppsala

Först då

Först när den stora stillheten kommer
börjar allting röra sig
Långsamt lyfter jag mina sinnen
mot den friska luften
Prövande börjar hjärtat slå
Darrande öppnar sig huden för solen
Musiken befaller blodet att vibrera
Välsignande breder sig ett stilla hav av tårar
över ögonens spruckna ökenlandskap
och himlen speglar sig däri

Åsa Freij

Gåvor till Sökarens stödfond

Bengt Idemalm, Bromma, 50:-, Göte Andersson, Värmlands Nysäter, 100:-, "Elisabeth", 60:-, "En läsare", 500:-, Asta Frode, Växjö, 100:-.

Hjärtligt tack för det värdefulla stödet! Jag skall försöka motsvara förtroendet och fylla tidskriften med god läsning för sökare.

SM

RÄTT KOST MOT CANCER

Josef Östlund har kommit ut med en utökad upplaga av sin bok mot cancer och annan sjukdom. En receptdel för matlagning är tillfogad. Och näringsläran. 115 sidor. Pris 100:- portofritt vid insättning på pg 73 19 96-5.

Östlunds Förlag, 042-36 79 51.

Bô Yin Râ

Bô Yin Râ's böcker gör det åter möjligt att gå "den urgamla stigen" som leder läsaren till det högsta mål en människa kan uppnå under livet på jorden: Medvetet självupplevande och jagets uppvaknande i Anden.

Du går din egen väg, mitt i vardagen, fri och utan tvång. En glädjefylld väg som dock kräver vilja och uthållighet. Varje steg ger dig större känsla av klarhet och styrka.

21 böcker översatta till svenska, däribland:

"Boken om livet efter detta"

124 sidor, häftad 60 kronor + porto.

"Boken om lyckan"

92 sidor, häftad 59 kronor + porto.

Begär boklista.

Widings Stiftelse

Rättar Vigs väg 125, 162 24 Vällingby
Tel. 08-761 11 79

Individuell Persona-Analysis

- Vem är jag? Varför lever jag det liv som jag lever?
- Vilken är min egentliga uppgift i den här inkarnationen?
- Hur kan jag fokusera det kvinnliga och det manliga elementet i mig till en enhet, så att jag blir "jag"?
- Vågar jag se och acceptera "skuggan" i mig? Dvs "saga ja" till min hemliga rädsla?

Varje inkarnation är ett arbete, ett livsprojekt, som måste slutföras. Jag hjälper dig att se och att nå fram till dina djupaste livsfrågor.

Vänd dig med förtroende till:

Inga-Britt Lundqvist
Antroposof, waldorflärare och astroterapeut med 30 års erfarenhet.

Box 34021, 100 26 STOCKHOLM
Telefon 08-656 11 03

Andliga kriser feltolkas

Stan Grof gör en stor insats för ökad förståelse

Ett naturligt andligt sökande kan frigöra inre krafter så starka att det stormar i själen med svåra kriser som följd. Den tjeckiskamerikanske psykiatern Stanislav Grof är ledande i förståelsen av dessa utvecklande och omskakande mentala tillstånd.

Text: Stina

I ett tidigare nummer av Sökaren berättade jag kortfattat om händelser i mitt liv i samband med en inre kris, som diagnostiserades som psykisk sjukdom, trots att det rörde sig om en naturlig men dramatisk och svår andlig utvecklingsprocess.

Den bok av Stanislav och Christina Grof, som nämns i den berättelsen, har följts av en annan bok av makarna Grof med lika stor betydelse för förståelsen av "spiritual emergencies" (andliga nödlägen, kriser). Den heter "The Stormy Search for the Self". Den har lika litet som den förra ansetts värd att översätta till svenska trots flera påtryckningar från min sida på olika förlag. Följande är ett referat av en del av bokens inledning i syfte att väcka intresse för den.

Positiv förvandling ses genom sjukdomens lins

Andlig utveckling är en naturlig förmåga hos alla människor, skriver Stanislav och Christina Grof. Det är en utveckling mot helhet, en upptäckt av vad människan verkligen förmår, och den är lika naturlig som födelse, uppväxt och död – den är en del av vårt liv.

I århundraden har i olika kulturer inre förvandling betraktats som något eftersträvänt. Många samhällen har haft ritualer och inre metoder som vägar till människornas andliga utveckling.

I betydande verk inom konsten, skönlitteraturen och musiken beskrivs andligt uppvaknande, liksom i uttalanden av mystiker och profeter. Men för några blir den inre omvandlingen en kris. Förändringarna sker nämligen så

snabbt och de inre tillstånden är så krävande att dessa människor under en tid kan finna det svårt att fungera i vardagen.

I vår tid, skriver paret Grof, inser man sällan att dessa människor befinner sig i början av en inre utveckling. Istället brukar de betraktas "genom sjukdomens lins" och behandlas med metoder som fördunklar upplevelsernas värde. Men i en förstående omgivning kan dessa svåra inre upplevelser ha stor betydelse och leda till djupa insikter.

I många kulturer har man betraktat människor, som upplevt intensiva inre kriser, som välsignade. Man har trott att de haft direkt kontakt med andliga världar och gudomliga varelser och att de slutligen skulle vända tillbaka till samhället med ökad visdom.

Med den moderna tidens vetenskap förändrades denna toleranta attityd. Endast de materiella, påtagliga och mätbara aspekterna av verkligheten var nu acceptabla. I västerlandet uppstod en mycket inskränkt uppfattning om vad som är normalt i fråga om upplevelser och beteende, och man accepterade sällan dem som sökte nå bortom dessa gränser.

Psykiatrin fann biologiska förklaringar till många mentala störningar, såsom infektioner, tumörer, kemisk obalans eller andra sjukdomar i hjärnan eller kroppen. Den upptäckte också hur man medicinskt kunde kontrollera skilda sjukdomssymptom för vilka orsakerna förblev okända, och däri inkluderades också andliga kriser.

Som ett resultat av dessa framgångar blev psykiatrin en accepterad gren av medicinen, och begreppet mental sjukdom vidgades till att omfatta många inre tillstånd som var helt naturliga och inte kunde förklaras biologiskt.

Människor som företedde tecken på det som förut setts som inre omvandling och utveckling, betraktades nu i de flesta fall som sjuka.

Följden har blivit att de flesta icke-ordinära medvetandetillstånd uppfattas som sjukliga och behandlas med traditionella psykiatriska metoder, såsom mediciner med dämpande effekt samt inläggning på sjukhus. Som en följd av denna snedvridna uppfattning räknas automatiskt många människor, som genomgår en naturlig andlig utvecklingsprocess, till samma kategori som dem som lider av verklig mental sjukdom – särskilt om deras upplevelser orsakar en livskris eller skapar svårigheter för familjen.

Denna tolkning av vissa andliga upplevelser understöds av att man inte känner till betydelsen och värdet av de mystiska dimensionerna hos människan.

Men under de senaste två årtiondena har situationen förändrats. Andlighet har åter förts in i kulturens huvudström genom förnyat intresse för andliga tankar, såsom dem som finns i österländska religioner, i mystisk litteratur i väst och i indianska traditioner. Många prövar meditation och andra former av andliga övningar; andra håller på med självutforskning genom olika nya terapimetoder. Dessa

människor upptäcker nya dimensioner och möjligheter inom sig själva.

Samtidigt sker en omvälvande utveckling inom vetenskapen, vilken överbryggar svalet mellan vetenskap och andlighet. Moderna naturvetare närmar sig en världsbild som liknar mystikernas.

Men tillsammans med det förnyade intresset för mystik råkar allt fler människor i svåra kriser i samband med den andliga omvandlingsprocessen.

Under sina resor runt världen med föredrag och seminarier har paret Grof lyssnat till människor som haft omvandlande upplevelser vilka fått till följd att de känt sig mer förverkligade som människor. Men många, som haft liknande upplevelser, har berättat tragiska historier om familjer samt läkare och psykologer som missförstått dem, om intagning på anstalt, onödiga lugnande mediciner och plågsamma psykiatriska diagnoser. Ofta hade en process som börjat som helande och omvandlande, avbrutits och försvårats av psykiatrisk behandling.

Men makarna Grof mötte också medkännande och ny-tänkande människor inom mentalvården, vilka söker eller redan ger sina patienter alternativ till den vanliga vården. Ofta känner sig dessa personer ensamma med sina idéer och vill gärna ha kontakt med likasinnade.

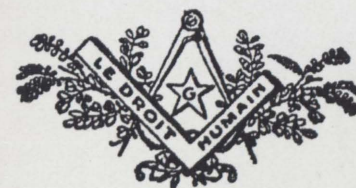
Makarna Grof understryker att det är viktigt att öka förståelsen för kriser i samband med andlig utveckling, så

att människor med dessa upplevelser får lämpligt bemötande och på rätt sätt kan komma igenom sina upplevelser.

Till slut undrar jag: Finns det psykiatrer i detta land som tagit del av Grofs forskning? Varför slår de i så fall inte larm och försöker förändra den inställning som nu är rådande?

Stanislav Grof har också skrivit en bok tillsammans med Hal Zina Bennet. Den har titeln "The Holotropic Mind" och borde vara en ytterst intressant läsning för alla som intresserar sig för det mänskliga medvetandet. Den finns inte heller på svenska.

Stan Grof är enligt min mening värd mycket större uppmärksamhet i vårt land än han hittills fått.

Internationella Samfrimurarorden LE DROIT HUMAIN

En frimurarorden öppen för både män och kvinnor på lika villkor, med möjlighet för medlemmarna att arbeta med de gamla mysterierna.

Tror du på en skapande makt, på mänsklighetens utveckling mot fullkomning?

Söker du en väg att lära känna dig själv?

Är du intresserad av att arbeta med symbolik och ritual samt föredrag och samvaro som en väg att bli en mer harmonisk och tjänande medmänniska?

Då kanske du skulle passa hos oss. Vi har en loge i Stockholm, centralt belägen. Välkommen med förfrågningar per telefon:

Evert 08-33 20 06

Jane 08-624 06 82

Det Blå Ljuset

genom Eivor Hansson

Meditation och kanalisering kurs

Grundkurs. 4 kvällar x 3-4 tim.

(Tidsbegränsat pga den mycket starka energin.)

På kursen:

När Eivor kommer i närheten känns ett starkt elektriskt energifält och när man blir bestrålad går det som en het pärlande "fors" genom kroppen, kanaler öppnas och kroppen renas.

Detta har upplevts av många.

Etårig utbildning till Healer.

Fortsättningskurs

Healingbehandling

30 min med tillhörande samtal.

Vägledning

45 - 60 min.

(Yrkesval, relationer mm.)

Föredrag

2 tim med 15 min paus.

Bok

Det Blå Ljuset à 250 kr.

Eivor Hansson

Tegnebyvägen 19 16154 Bromma

08-877741

Adress SÖKAREN
Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Telefax 054-51 89 02
Postgiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Eva Sanner:

Stefan Demert, en sökare
som funnit 2

SM:

Aldous Huxley berättar
om ett meskalinrus 6

Levnadskonst 8

Sökarens första nummer 10

Sökarnyheter 12

SM:

Vad blev det av New Age
i Sverige? 14

SM:

Kärntankar inom New Age 17

SM:

New Age-böcker på svenska 20

Elisabet Söderström:

Kritiken
mot parapsykologin 23

John White:

Vad är andlig upplysning? 26

Bokfloden 32

Göran Grip:

Labbet 34

Läsarforum 35

SM:

Finns det ett liv efter
döden? 36

Stina:

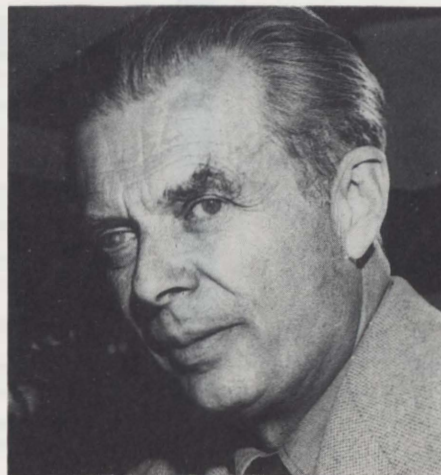
Andliga kriser feltolkas 38

40

Slut för i år tack för i år!

Detta är sista Sökarennumret 1994. Jag hoppas att du hittat inslag av värde för dig i vår årgång 31. Avsikten med Sökaren är ju att innehållet skall ha en positiv betydelse för läsarna – det gäller även den kritik som förekommer.

Beträffande det här numret: Om Stefan Demert kan säkert var man och kvinna läsa utan att gå i taket. Han är liksom "en av oss". Däremot är det känsligt att skriva om droger. Några uppfattar det gärna som knarkpropaganda. Men jag tycker det är intressant att ta del av Aldous Huxleys erfarenheter av drogen meskalin. Artikeln bör inte förleda någon, som tänker sig för.

A. Huxley

Här finns en återblick på Sökarens debutnummer, som kom ut för 30 år sedan, samt en av artiklarna där. Det är min avsikt att ha ett sådant omtryck i varje nummer.

Med New Age menar vi som är intresserade litet olika saker. Jag tycker att denna "rörelse" lovade mycket. Men flertalet av de fina blomstren i New Age-trädgården tycks ha dött, hålla på att vissna eller bli överväxta. Elisabet Söderström menar att kritiken mot den viktiga vetenskapen parapsykologi inte har rationell grund utan i stället har sociala och psykologiska orsaker. Jag håller med henne och tycker att det synsättet borde spridas.

E. Söderström

John White skriver om sin bild av Jesus. Det är "Stina" som hittat honom. Inslaget om dopets egentliga betydelse ruskar jag förvånad på huvudet åt, men visst kan Whites Jesussyn ha något viktigt att säga oss.

Kanske tycker några att jag är orättvis mot den intressante journalisten Sture Lönnerstrand, som skrivit en bok om fallet Shanti Devi. Men som recensent säger jag min mening. Och jag kanske rentav har rätt.

Till sist hoppas jag att det går bra för oss alla under 1995!

Läs Sökaren även nästa år!

Förnya din prenumeration! Inbetalningskort medföljer detta nummer.

Ju fler prenumeranter vi får, desto bättre kan tidskriften bli. Och tvärtom.

Jag vill gärna fortsätta att göra Sökaren med 40 sidor, varav några i färg, men för att det skall vara möjligt får den sålda upplagan inte sjunka. Den är nu cirka 2.000.

Jag är tacksam för gåvor till stödfonden, stora som små. Bland dem som före årets slut donerar 250 kronor eller mer till fonden, eller ger en gåvoprenumeration till någon vän, lottar vi ut fem exemplar av Göran Grips fina bok "Allting finns". (Böckerna har skänkts till Sökaren av förlaget, Forum.)

Sven Magnusson